

DRAUGAS

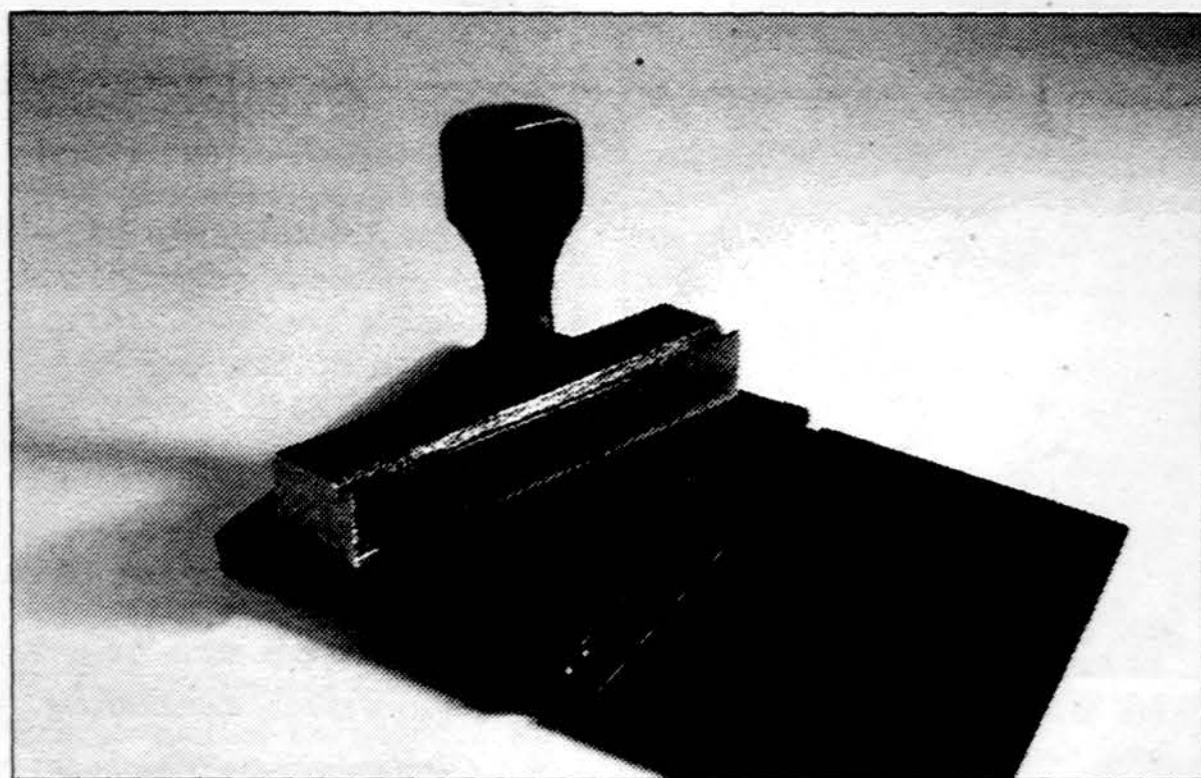
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPOS - JULY 14, 2007

Vol. XCVIII Nr. 136

Migracijos departamentas užsienio lietuvių piliečiais nemato

Pilietybės įstatymo pataisas savo antspaudu jau patvirtino Vidaus reikalų ministras Raimondas Šukys.

Liepa Pečiūnaitė
Alfa.lt

Migracijos departamente parengtos Pilietybės įstatymo pataisos, nu-

matančios Lietuvos pilietybės atėmimą iš asmenų, kurie iki 2002 m. gruodžio yra gavę ir kitos valstybės pilietybę, gula ant Vyriausybės stalo. Jas savo antspaudu jau palaimino

Vidaus reikalų ministras Raimondas Šukys.

„Lietuvos Respublikos piliečių, įgijusių kitos valstybės piliečio pasą arba kitą tos valstybės patvirtintą dokumentą iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir atitinkančių 2002 m. rugsėjo 17 d. priimto LR pilietybės įstatymo 18 str. 2 dalies galiojusios iki šio įstatymo įsigaliojimo, sąlygas, LR pilietybės netekimo faktas konstatuojamas pagal LR pilietybės įstatymo 18 str. 1 dalies 2 punktą“, — rašoma VRM parengtose Pilietybės įstatymo pataisose.

Nuoroda į kitą įstatymą teigia, kad Lietuvos pilietybės gali netekti ir asmenys, kurie iš Lietuvos emigravo okupacijų metu — Lietuvos pasą turėję iki 1940 m. birželio 15 d., jų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams, bei lietuvių kilmės asmenims, kurių tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai ir patys pripažįsta save lietuviais.

Šis įstatymas labiausiai nukriaustų

Nukelta į 6 psl.

Vytautui Landsbergiui nerūpi renta

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Buvusiam Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui signatarų klubo idėja skirti jam rentą, prilygstančią prezidentinei, nekelia susidomėjimo.

„O man nerūpi. Siūlymas mane nustebino. Tų kalbų ir anksčiau buvo daug, vieną kartą prezidentas teikė, kita kartą Vyriausybė, bet visą laiką buvo atmetama Seime. O kai aš

buvau Seimo pirmininkas, aš nenorėjau sau pasiskirti“, — sakė buvęs faktinis šalies vadovas V. Landsbergis, kuris dabar yra Europos Parlamento narys.

Kai V. Landsbergis vadovavo parlamentui 1990-1992 metais, Lietuva neturėjo prezidento, šią instituciją numatė 1992 metais įsigaliojusi Konstitucija.

Nepriklausomybės akto signata-

rų klubas Seimo frakcijų seniūnus paragino įstatymu numatyti, kad V. Landsbergis gautų tokia pačią valstybinę rentą, kokią, baigęs kadenciją, gauna šalies prezidentas.

Šių metų pradžioje įsigaliojęs įstatymas numato, kad prezidentas gali gauti 50 proc. savo algos dydžio mėnesinę rentą. Šalies vadovo alga siekia beveik 15,000 litų neatskaičius mokesčių.

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų gyvenimo.
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio.
- Kanados lietuvis — dviejų romanų autorius.
- Kelionė į Jeruzalę (72).
- Baltarusija — nesėkmingos demokratizacijos grimasa.
- Ar Jums reikalingas „Living trust“?
- Dovana tėvui.
- XI Enciklopedijos tomas.

Valiutų santykis
1 USD — 2.51 LT
1 EUR — 3.45 LT

Kun. A. P. Žygas: važiuoju ten, kur mane siunčia bažnyčia

Dalia Cidzikaitė

Praėjusį sekmadienį, liepos 8 d., po dvejų metų darbo Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuviškoje parapijoje Marquette Park kun. dr. Arvydas P. Žygas atsisveikino su parapijos tikinčiaisiais — nuo rudens jis sielovados darbą dirbs rytiniame pakraštyje Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vargdienių vienuolyne Putnam, CT. Čia jis pakeis kun. Kęstutį Kėvalą, kuris, baigęs daktaro studijas, grįš atgal į Lietuvą.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje kun. Žygas dirbo kaip Kauno arkivyskupijos kunigas eksternas — svečias iš užsienio. Jau kuris laikas Katalikų Bažnyčioje Amerikoje yra nusistovėjusi tvarka, pagal kurią iš užsienio atvykę kunigai yra paskiriami vieneriems metams, po to, jeigu reikia, jų buvimas yra

Kun. A. P. Žygas.

Edvardo Šulaičio nuotr.

atnaujinamas.

Pranešimas apie tai, kad kun. Žygas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje yra nereikalingas atėjo paštu.

Nukelta į 6 psl.

Sudrebėjusi Lenkijos vyriausybė šįkart išvengė žlugimo

Vilnius, liepos 13 d. (Alfa.lt) — Pašaliečiai dažnai šaiposi iš užsispurusio ir kandaus Lenkijos ministro pirmininko Jaroslaw Kaczynski. Tačiau blogiau nei jo charakteris gali būti nestabilios šalies vyriausybės subyrėjimas. Šią savaitę viena korupcijos mastus tirianti organizacija vicepremierą temperamentingąjį Andrzej Lepper įtraukė į kyšininkavimo skandalą. Tai sužinojęs J. Kaczynski nedelsdamas jį atleido. Jau antrą kartą.

„The Economist“ rašo, kad A. Lepper, neigiantis bet kokias nuodėmes, pagrasino savo partiją „Savigyna“ patraukti iš koalicijos. O tai reikštų mažumos valdymą ir galbūt net išankstinius rinkimus. Tai visiškai apsunkintų ir taip stringančių Lenkijos reformų vykdymą. Nenuspėjamausia Europos Sąjungos valstybė narė taptų dar sunkiau sutramdoma.

Tačiau „Savigyna“ nenori išankstinių rinkimų, per kuriuos dėl įvairių skandalų sugadintos reputacijos rizikuotų savo politinę galia. Baimindamasis sukilimo A. Lepper pasitraukė pareikšdamas, kad jo partija „su tam tikromis sąlygomis“ liks koalicijoje.

J. Kaczynski „Tvarka ir Teisingumas“ partija taip pat nori sumažinti

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S68 P5 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-14-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiagą siūsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St • Chicago, IL 60629 • e-adresas: draugas@ateitis.org

Š. m. gegužės 20 d., Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, šie kun. Stasio Ylos kuopos nariai davė moksleivio ateitininko įžodį: Tadas Mikuckis, Kendra Kiršonytė, Regina Žmuidzinaitė, Karina Jogaitė. Už jų stovi kun. Tomas Karanauskas ir globėjas Vytas Bandžiulis. Nuotrauka Kristinos Bandžiulienės.

Moksleiviai pasisako

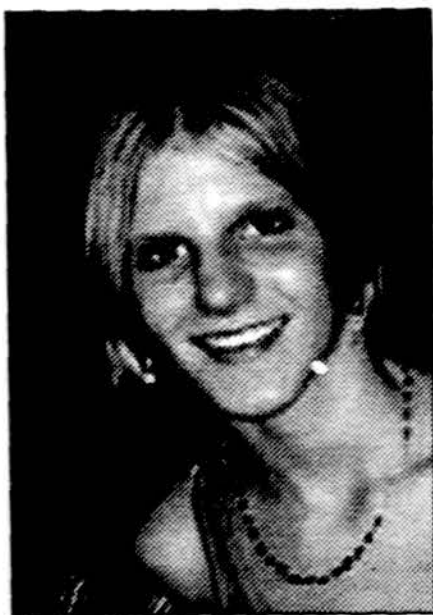
Visuomeniškumas: jausti už kitą atsakomybę

Vija Lietuvninkaitė

Visuomeniškumas. Pagal Ateitininkų vadovą, visuomeniškumas „primena ateitininkui, kad kiekvienas žmogus yra visuomeninė būtybė. Visuomeniškumas reikalauja susiderinti su kitais, jausti už kitus atsakomybę, dalintis su kitais savo pareigomis ir teisėmis, žiūrėti visų bendros gerovės ir pagerbti kitų laisvę. Visuomeniškumas iškelia žmonių vienybės tikslą — visų lygybės ir laisvės pagrindą“. Vadovėlis šitaip apibūdina visuomeniškumą, bet kaip šis principas liečia mano gyvenimą? Kaip galiu jį išreikšti?

Mano nuomone, visuomeniškumas reikalauja žinoti, kas vyksta pasaulyje ir kaip tas ar kitas įvykis paveikia mus. Taip pat reikėtų susipažinti su kitomis pasaulio kultūromis — kaip mūsų (Amerikos ir Lietuvos) skiriasi nuo svetimų ir kokie jų bendri bruožai. Visuomeniškumas primena mums, kad mes esame dalis grupės, dalis pasaulio bendruomenės, ir todėl turime pareigas, kurias privalome atlikti.

Aš galiu išreikšti visuomeniškumą įvairiais būdais. Pirmasis yra bendravimas mokykloje ir bažnyčioje. Mokykloje yra keletas klubų, kurių tikslas yra padėti kitiems. Aš dalyvauju vienoje organizacijoje, kuri renka drabužius, maistą ir kitus reikmenis ir padalina vargšams. Tuo mes stengiamės padėti benamiams, gyvenantiems gatvėse, kurių mes net nepažįstame ir nematome, bei vargstančioms šeimoms, kurios gyvena arti mūsų mokyklos. Yra labai smagu dalyvauti šiame klube ir žmoneis padėti. Mano mokykla taip pat suteikia progą moksleiviams padėti dalijant maistą alkaniems (soup kitchens). Dar vienas klubas padedantis visuomenei, yra „Eco Club“. Šiame klube mes diskutuojame apie įvykius, kurie paveikia mūsų pasaulio gamtą, ir žiūrime filmus, kurie aiškina apie ekologijos problemas. Didžiausias ir svarbiausias šio klubo uždavinys yra keturis ar penkis

Vija Lietuvninkaitė

kartus per metus, sueiti dirbti, dažniausiai valyti miškus. Tuo mes parodome kitiems, kaip svarbu gerbti gamtą.

Neseniai mūsų šeima įsijungė į P.A.D.S (Public Action to Deliver Shelter) organizacijos darbą. Ši organizacija taip pat padeda benamiams. Susirinkę prie bažnyčių savanoriai paruošia maistą ir nakvynę namų neturintiems. Yra smagu matyti, kaip šitie žmonės įvertina pagalbą, nes daug buvusių benamių grįžta padėti kitiems. Per Bažnyčią yra įvairių progų padėti. Mūsų parapija yra susibičiuliavusi su kita vargingesne parapija mieste, ir mes jiems renkame pinigus, drabužius, maistą ir kalėdines dovanas.

Visuomeniškumas prasideda šeimoje. Mes namuose dažnai kalbame apie savanorystę. Tokie darbai gali būti dideli ar maži. Maži, kai vyresniam kaimynui padedi, arba didesni, kai įsijungi į kokią nors organizaciją, kaip „Chicago Cares“, kuri remia Čikagos mokyklas. Mūsų šeima tokį darbą dirbo prieš kelias vasaras. Kitas pavyzdys: užuot dovanoję žaislus ar pinigus savo draugams, kurie yra visko pertekę, mūsų šeima paaukoja „Heifer“ organizacijai to žmogaus vardu. „Heifer“ organizacija padeda skurstančioms šeimoms visame pasaulyje. Ši organizacija parūpina neturtingiesiems gyvus daiktus, pvz., vištas, ožkas, net ir karves. Tos šeimos, kurioms yra padedama, tada turi padėti kitoms šeimoms savo kaimuose, atiduodami gyvulių prieauglį ir pamokydami, kaip juos auginti. Šiuo būdu, darbo laukas padidėja ir daugiau žmonių turi naudos.

Šią vasarą mūsų šeima keliauja į Bali, Indoneziją. Kadangi mes esame tokie laimingi ir turime galimybę ten vykti, nutarėme prisidėti prie organizacijos, kuri padeda vietiniams žmonėms.

Aš manau, kad visuomeniškumas turi dar kitą reikšmę, tai ne vien labdara, bet turime ir sekti kas vyksta mūsų aplinkoje. Mūsų atsakomybė yra šviestis. Mes daug diskutuojame tokiomis temomis mokykloje, kaip ir šeimoje, ir namuose liksdami įvairias kontroversines temas. Radijas duoda mums daug medžiagos ir aš daugiau susipažįstu su tuo, kas vyksta pasaulyje ir labiau jaučiuosi dalimi jo.

Iš viso yra svarbu aktyviai dalyvauti visuomenėje ir gerai susipažinti su pasaulio įvykiais. Kaip žmogus gali būti dalis visuomenės, jeigu nejaučia atsakomybės už kitus žmones ir pasaulio įvykius?

Vija Lietuvninkaitė yra Čikagos kun. Alf. Lipniūno/Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos narė. Šis straipsnelis parašytas, ruošiantis duoti moksleivės ateitininkės įžodį. Šią vasarą dažniau spausdinsime moksleivių pasisakymus įvairiomis temomis. Kviečiame visus prisidėti.

Ateitininkų studijų savaitgalis

Dainavoje, Manchester, MI

rugpjūčio 31-rugsėjo 3

Tarp paskaitininkų:

- **Aldona Lingertaitienė** kalbės tema „Pasauliečio vaidmuo pastoraciniame darbe“. Dr. Lingertaitienė apgynė disertaciją šia tema ir šį pavasarį jai Boston College suteiktas daktarato laipsnis teologijos ir pedagogikos srityje. Šiuo metu ji dirba Šv. Jono Seminarijoje Boston ir vadovauja programai, ruošiančiai pasauliečius magistro laipsniui pastoraciniame darbe.
- **Vygantas Malinauskas**, Ateitininkų federacijos pirmininkas, žada savaitgalį dalyvauti. Bus proga federacijos pirmininkui artimiau susipažinti su Šiaurės Amerikos ateitininkais, o dalyvaujantiems išgirsti apie Lietuvos ateitininkų veiklą.

Registruokitės iki liepos 15 d.

Registracijos anketos: www.ateitis.org

Kviečiami visi moksleiviai, studentai ir sendraugiai

Ruošia Š. Amerikos ateitininkų taryba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiekiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė - Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorius -

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

GANYTOJO ŽODIS

BAŽNYTINĖ LITURGIJOS RAIDA IR VIENTISUMAS

Liepos 7-ąją, šeštadienį buvo paskelbtas popiežiaus Benedikto XVI dokumentas – Motu proprio „Summorum pontificum“ apie Romos Katalikų Bažnyčios liturgijos, kuri egzistavo iki 1970 metų reformos, naudojimą. Šiuo dokumentu Ganytojas nurodė sąlygas, kuriomis galima naudotis 1962 metų „Romos mišiolu“, išleistu Jono XXIII popiežiaus metu, ir kitomis liturginėmis knygomis lotynų kalba.

Šiandien yra visuotinai naudojamas kitas, vadinamasis popiežiaus Pauliaus VI Romos mišiolas, kuriuo ir buvo įgyvendinta 1970 metų liturginė reforma. Dar dvi 1970 metų Romos mišiolų redakcijos buvo išleistos Jono Pauliaus II pontifikato metu. Jau seniau buvo žinoma apie Benedikto XVI ketinimą paskelbti tokį dokumentą. Dar jo nepaskelbus, pasirodė įvairios spekuliacijos, neturinčios nieko bendro su dokumento turiniu, pavyzdžiui, kad popiežius Benediktas XVI nurodys Mišių liturgiją gimtąja kalba pakeisti į apeigas lotynų kalba. Norėdamas teisingos savo dokumento interpretacijos, Ganytojas visiems pasaulio vyskupsams išsiuntė paaiškinantį laišką, kuriuo pristato savo dokumento prasmę ir tikslą.

Pirmiausia popiežius pažymi, kad šis jo žingsnis yra ilgų apmąstymų, daugybės pasitarimų ir maldos vaisius. Laiške apgailestaujama, kad be pakankamos informacijos skelbtos žinios ir sprendimai jau įnešė nemažai sumaišties. Nežinant dokumento turinio jau pasigirdo tiek džiaugsmingų sveikinimų, tiek griežtos kritikos. Dokumente išsamiai aptariami du didžiausi nuogastavimai dėl ankstesnės už 1970 metų reformą liturgijos naudojimo.

Pirmas nuogastavimas yra dėl Vatikano II Susirinkimo autoriteto. Liturginė reforma buvo vienas iš pamatinių šio Susirinkimo sprendimų, tad ar leidžiant naudoti ankstesnę už šią reformą liturgiją nėra abejojama pačios reformos pagrįstumu? Šiuo klausimu Ganytojas labai aiškiai pabrėžė, kad Pauliaus VI išleistas ir Jono Pauliaus II dukart atnaujintas mišiolas yra ir išlieka pagrindinė Eucharistinės liturgijos forma. Tuo tarpu iki Vatikano II Susirinkimo naudotas Romos mišiolas, kurio paskutinė redakcija buvo išleista 1962 metais Jono XXIII pontifikato metu, bus papildoma šv. Mišių liturgijos forma. Pažymėtina dar ir tai, kad po Vatikano II Susirinkimo reformuotas mišiolas pakeitė ankstesnį mišiolą, bet nepanaikino jo galiojimo.

Ganytojas dokumente paminėjo keletą motyvų, dėl kurių naujo (1970 metų) mišiolio įvedimas Bažnyčioje sukėlė kontroversiją. Pirmiausia, daug žmonių buvo įpratę prie ankstesniojo mišiolio, gerai pažinojo jo liturgiją ir buvo pagal ją išugdyti. Todėl jie, visiškai pripažindami Vatikano II Susirinkimo autoritetą ir būdami ištikimais popiežiui bei vyskupsams, troško ir toliau dalyvauti jiems gerai pažįstamose apeigose.

Šį jų troškimą pagilino dar ir tai, kad kai kuriose vietose nebuvo laikomasi naujojo mišiolio normų. Kai kurie naują mišiolą suvokė kaip lei-

dimą ar net nurodymą būti visiškai laisviems nuo apeigų tikslumo, o tai neretai pasibaigdavo ribas peržengiančiomis individualaus pobūdžio ir savavališkomis liturgijos deformacijomis, giliai žeidusiomis daug tikinčiųjų. Todėl Jonas Paulius II dar 1988 metais savo Motu proprio „Ecclesia Dei“ suteikė 1962 metų mišiolą naudojimui normatyvinį pagrindą, nenurodydamas tikslesnių sąlygų, sprendimą palikdamas kiekvienos diecezijos vyskupui ir patardamas atsižvelgti į tikinčiųjų pageidavimus.

Savo dokumentu tuomet Jonas Paulius II taip pat siekė šv. Pijaus X brolijai, vadovaujamai arkivyskupo M. Lefebre ir senąjį mišiolą padariusia savo skiriamuoju ženklu, padėti susitaikyti ir grįžti į pilną vienybę su Petro įpėdiniu. Nors tas susitaikymas, deja, tuomet taip ir neįvyko, tačiau ne viena bendruomenė pasinaudojo Jono Pauliaus II suteikta galimybe. O tiems, kurie toms bendruomenėms nepriklausė, situacija išliko tokia pat sudėtinga.

Laikui bėgant taip pat išryškėjo tendencija, jog 1962 metų mišiolą poreikis neišnyko, kaip buvo galima tikėtis, jaunesnėms kartoms pakeitus tas, kurios buvo senesnio mišiolio suformuotos ir prie jo pripratusios. Paaiškėjo, kad yra nemažai jaunų krikščionių, kurie atskleidžia senesnės liturgijos formos grožį, dvasinį ir teologinį turtingumą bei jaučiasi jai ypač artimi. Dabartinis Motu proprio, teigia Ganytojas, turėtų šias problemas išspręsti. Viena vertus, suteikdamas tikslesnes normas išlaisvins vyskopus nuo pareigos kaskart spęsti ar duoti leidimą naudoti 1962 metų mišiolą. Antra vertus, gerokai palengvins padėti ir atsilięsi poreikius tų tikinčiųjų ir jų bendruomenių, kuriems ta liturgijos forma yra brangi ir artima.

Antras nuogastavimas iškilo dėl bendruomenių ir parapijų vienybės. Kai kas nerimauja, kad leidus naudoti du skirtingus mišiolus, bendruomenės gali prarasti vienybę ir net skilti. Tačiau, pasak Benedikto XVI, vargu ar šis nuogastavimas yra pagrįstas. Jis dar kartą priminė, kad dabartinis mišiolas išlieka pagrindinė Mišių liturgijos forma ne tik dėl juridinių motyvų, bet ir dėl to, kad senoji mišiolą naudojimas galimas turint labiau ypatingą liturginę formaciją bei lotynų kalbos pažinimą, negu kad turi tikinčiųjų daugumą. Kita vertus, neatmestina galimybė, kad senasis ir naujasis mišiolai gali vienas kitą patobulinti ir praturtinti, atidžiai išstudijavus galimybes, gali būti papildyti.

Priešingai nuogastavimams, Ganytojo nuomone, jo Motu proprio, pakeičiantis 1988 metų Jono Pauliaus II dokumentą, kaip tik padės sustiprinti Bažnyčios vienybę, užgydyti Kristaus Kūną žalojančius susiskaldymus. Popiežius primygtinai pabrėžė, kad dabartinis ir ankstesnis mišiolai neprieštarauja ir nepaneigia vienas kito. Toks manymas būtų tolygus neteisingam liturgijos istorijos supratimui. Per istoriją liturgija be paliovos vystosi, tačiau dabartinio raidos tarpsnio nereikia suvokti kaip ankstesnių paneigimo. Priešingai – tai yra tęstinumas. Nukelta į 9 psl.

Pati tikriausia šių dienų brolija

DALIA CIDZIKAITĖ

Ne kiekviena karta gali pasigirti užaugusi su viena, tuo metu buvusia ypač populiaria knyga ar keliomis tos pačios serijos knygomis. Lygiai taip pat retas kuris rašytojas gali pasigirti užauginė, subrandinę ir net paveikęs ištisą kartą. Nepriklausau tokiai kartai, nors, geriau pagalvojus, mane ir mano bendraamžius tam tikra prasme augino ir auklėjo sovietiniai animaciniai filmukai. Dar ir dabar pasitaiko, jog vakarėliui tarp lietuvių įsisiūbavus, iškalbėjus visas šiandienos naujienas ir rūpesčius, kalba pakrypsta į prisiminimus apie matytus filmus: „O ar prisimeni krokodilą Geną, o Bonifacijaus atostogas?“ Tie, kurie tokių prisiminimų neturi ir jais nesidalina, vadina tai nostalgija sovietmečiui, aš linkusi tai vadinti tiesiog vaikystės nostalgija.

Gal todėl sužinojusi, jog ši antradienį dvyliką valandą nakties įvyko jau penktojo filmo apie Harry Potter premjera, pajutau bendrumą su jaunąja karta, kuri, neabejoju, užpildė sausakimšai kino teatrų sales. Tai dabartinė penkiolikmečių–šešiolikmečių karta, pirmą kartą knygą apie berniuką burtininką Harry Potter paėmusi tada, kai tebuvo penkerių ar šešerių metų. Ir nors pirmoji knyga nebuvo įprasta dvidešimties ar kiek daugiau puslapių knygelė, o daugiau nei keturių šimtų puslapių knyga, vos pramokusių skaityti vaikų smalsumas ir tas alkis stebuklams buvo didesnis – jei ne patys knygą šiaip ne taip skaitė, tai tą darė jų tėvai, skaitydami jiems vakarais prieš miegą.

Kur ten vaikai! Ne kartą teko visuomeniniame Čikagos miesto transporte matyti dvidešimt, o kartais ir trisdešimt metų perkopusius jaunos žmones, skaitančius iš viršelio sprendžiant vaikiškas, bet pažiūrėjus į jų storį – tikrai rimtas knygas apie Potter. Nors ilgą laiką laikiausi nuošaliai, tik iš šono stebėdama sulig kiekviena diena augantį knygos populiarumą (prie kurio, žinoma, prisidėjo pagal knygą tuo pačiu pavadinimu sukurti filmai, žaidimai ir visa kita paprastai tokio populiarumo sulaukusius reiškinis persekiojanti reklama), pagaliau, paėmusi Rowling knygą į rankas, negalėjau padėti į šoną, labai aiškiai supratau, jog įklimpau taip, jog tol, kol neperskaitysiu visų, tuo metu jau keturių išleistų britės knygų, – nenurimsiu.

1997 metais Anglijoje pasirodžiusi pirmoji J. K. Rowling knyga „Harry Potter and the Philosopher's Stone“ (Haris Poteris ir išminties akmuo) kaip mat užkariavo pasaulį. Po jos pasirodė dar penkios knygos. O jų pavymui – ir filmai. Šią vasarą Potter gerbėjų laukia dviguba šventė – liepos 21 d. 12:01 val. ryte išeis paskutinioji Harry Potter knyga „Harry Potter and the Deathly Hallows“, kuri turėtų užbaigti šią, net 17 metų trukusią svaiginančią kelionę tiek gausiems jos gerbėjams, tiek ir pačiai autorei.

Nors jau pasigirdo balsų, jog Rowling nėra galutinai nusprendusi užbaigti šią knygų seriją, viename neseniai darytame interviu ji prisitarė, jog pasižadėjo sau niekada nesakyti niekada. Tad ką gali žinoti, gal keturiasdešimties sulaukę Potter gerbėjai ir vėl ištrauks iš lentynų apdulkėjusias Rowling knygas ir stovinius eilėse knygynuose?

Rowling Harry Potter fenomenas dar laukia savo tyrinėtojų, tačiau jau dabar kalbama, jog vienas iš teigiamų knygos poveikių buvo sugebėjimas pakeisti jaunųjų skaitytojų požiūrį į knygą. O tai trumpųjų žinučių, mobiliųjų telefonų ir kompiuterių laikais yra tikrai nemažas pasiekimas. Viename iš neseniai pasirodžiusių straipsnių „The New York Times“ autorius pats stebisi: kada jūs matėte nusidriekusią knygynuose vaikų eilę dėl vienos knygos? Tiesa, atrodo, egzistuoja ir kita šio reiškinio pusė. Pasak kai kurių tyrinėtojų, toks Rowling knygų pasisekimas yra viso labo vienos knygos sėkmės istorija. Jau dabar spėjama, jog tada, kai bus išspausdinta paskutinė knyga apie Harry Potter, nemaža vaikų dalis, taip aistringai skaičiusi kartais beveik 700 puslapių siekiančią knygą, ir vėl nusigręš nuo knygos kaip tokios.

Kad ir kaip būtų, Rowling knygos ir filmai štai jau dešimtmetį yra tokie populiarūs, kad kartą, užaugusi su Rowling herojais, galima drąsiai vadinti Harry Potter karta. O vieno mano pažįstamo nuomone, ši knygų serija jau dabar turi būti laikoma vienu iš XXI amžiaus kultūrinių fenomenų.

Jeigu ne ankstyvas darbas „Drauge“, tikrai būčiau nudūmusi į artimiausią kino teatrą, rodžiusį naująją priešpaskutinį filmą apie Harry Potter, nes taip norisi priklausyti tai paslaptingai ir iš pirmo žvilgsnio gal ir vaikiškai Potter brolijai. Su kiekviena diena vis daugiau valandų praleidami ties kompiuteriais, televizorių ekranais, be perstojo kalbėdami mobiliaisiais telefonais, gali būti, jog bene paskutinį kartą esame liudytojai to, kaip romanas taip netikėtai dar kartą įsibrovė į mūsų gyvenimus, kuriuose vis mažiau ir mažiau lieka laiko pažinčiai su knyga.

**Remkite ir platinkite
katalikišką spaudą**
DRAUGAS

APMĄSTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

JUOZAS GAILA

Amerikos nepriklausomybės šventės išvakarėse nueiname su žmona į netoli mūsų namų esančios mormonų šventyklos erdvią salę, kur kasmet visuomenei ruošiamas šios šventės minėjimas. O ta susirinkusi visuomenė – margaspalvė. Margaspalvė tiek amžiumi, tiek rase. Aišku vyrauja baltieji, o šalia juodųjų, šiais laikais vadinančių save afroamerikiečiais, matyti korėjiečiai – kiniški, indiški, pakistaniečiai veidai, yra ir žemaugių meksikiečių. Iš Washington atvykęs didelis mišrus mormonų choras, iš kaimyninės katalikų Amžinai globojančios šv. Panelės parapijos dalyvauja negausus vyresnio amžiaus tikinčiųjų choras, iš kitos kaimyninės bažnyčios, pasivadinusios „Pisgah kalno Afrikiečių Metodistų Episkopalų“ vardu, didokas mišrus juodųjų choras. Visos choristės ant kaklų dėvi skareles, kurios iš tikrųjų tėra maža Amerikos žvaigždėtoji vėliava.

Juozas Gaila (sėdi kairėje) 1952 m. su į Korėją išvykstančiais savo dalinio kariais.

Mane visada stebina, kad amerikiečiai taip mėgsta savo vėliavą. Tiesa, savo laiką ji buvo visokių protestuojančiųjų deginama ir niekinama, net teismai nustatė, kad tai ne nusi Kaltimas, o amerikiečiai dar labiau ją pamėgo. Ir policininkai, ir ugniagesiai dėvi ją prie uniformų, važiuodamas greitkelio išvysi ją kabančią ant tiltelių, valstybinių švenčių dienomis kažkas prismaigsto tų vėliavėlių pievelėse prie visų namų, o mieste net neturtingųjų rajonuose pamatysi ją kabančią ir prie skurdžių namų.

Nejučiomis prisimenu, kaip pirmą kartą per Amerikos televiziją išvydome vaizdus iš Vilniaus: minias žmonių ir plazdančias trispalves. Nepajutau, kaip mano akys prisipildė ašarų. Džiaugsmo ašarų, kad įvyko tai, ko buvo laukta per pusimtį metų.

Po metų kitų, atsiradau Lietuvoje ir liepos šeštą lankiausi Druskininkuose pas žmonos gimines. Stovėjau gatvėje, laukdamas mašinos, ir stebėjau kitoje gatvės pusėje besistumdinančius su dviračiais paauglius. Vienam iš jų nukrito dviračio grandinė, bedėdamas ją, gerokai tepalu išsiptepė pirštus. Priėjo prie parduotuvės pastato žemai kabančios trispalvės ir vaikėzams besijuokiant šluostėsi į ją tepaluotas rankas. Neiškentęs perėjau gatvę ir priėjęs piktokai paklausiau, kodėl jis niekina mūsų vėliavą. „O kas jums, dėde. Ji ne jūsų!“, – įžūliai atšovė paauglys.

Po kelių metų, Mindaugo karūnavimo šventę sutikau vasarodamas

Palangoje. Basanavičiaus gatvėje prie visų kavinių buvo iškeltos trispalvės, nors kai kurios gerokai išblukusios, o iš kavinių per garsiakalbius sklido garsi rusiška muzika... Tada „Drauge“ rašiau: „Liepos 6-ji – Lietuvos valstybės – Mindaugo karūnavimo diena. Ryte atsisuku televiziją, vieną, kitą kanalą, bet kaip čia? Nieko apie šventę? Meksikietiškos muilo operos, gabalai iš mano nekenčiamos MTV ir panašūs dalykai. Bet va, Lietuvos valstybiniame kanale jau iškilmės Vilniuje. Panašiai ir su radiju. Privacioms radijo stotims, atrodo, nei šilta, nei šalta dėl kada buvusių karūnavimų, tik valstybinė stotis perduoda tai šventei pritaikytą programą. Maloni staigmena, toje stoty išgirstu reportažą apie dainuojančių inžinierių kvartetą iš California ir jų viešnagę Lietuvoje prieš daugiau kaip ketletą metų...“

Mano mintis mormonų salėje nutraukia besistojantys žmonės ir trijų karių įnešama vėliava. Kariai:

Juozas Gaila desantiniame laive Kubos pakrantėse 1952 m.

vams ir ten gimusiai seseriai, po kelių mėnesių buvau pašauktas į kariuomenę. O galėjau jos išvengti. Treikėjo nuduoti, kad dar neišmokęs angliškai rašyti, skaityti. Tuo laiku vyko Korėjos karas, bet manęs tai nebaugino. Iš tiesų ir norėjau būti ten siunčiamas. Prisiskaitęs partizano Daumanto knygos „Partizanai už geležinės uždangos“, norėjau ir aš kovoti prieš raudonuosius, kad ir kur jie būtų.

Šiandieną man pačiam neaišku, kaip aš, ejęs dvidešimt pirmuosius metus, galėjau būti toks paikas. Bet ne aš vienas toks buvau. Vieną dieną visas mūsų bataliono tiekimo būrys užsirašė vykti į Korėją. Juos išsiuntė, o manęs – ne. Vėliau sužinojau, kad bataliono vadas kreipėsi į pulko vadą, jog mane paliktų, nes esą neturėjęs geresnio tiekimo skyriaus vadovo už mane. Taip ir palikau trankytis desantiniais laivais po Centrinės Amerikos salas ir Viduržemio jūrą. Tie plaukiojimai ir mėnesiai praleisti laivuose man tiek įgriso, kad net ir dabar nemėgstu jūros ir nesileidžiu į mano pažįstamų taip mėgstamas keliones kruiziniais laivais.

Taip man bėmąstant, scenoje jungtinis choras, pritariant orkestrui, pradėjo giedoti visų Amerikos ginkluotų pajėgų himnus. Giedant armijos himną atsistojo visi armijoje tarnavę veteranai, kurių buvo gausu. Vėliau, mažiau tarnavusių laivyne, dar mažiau aviacijoje ir pagaliau pasigirdo jūros pėstininkų (marinų) himnas. Žmona alkūne man kumštelėjo, kad stočiau, nes, pasirodo, tik

vienas marinų veteranas buvau. Atsistočiau. Na, ir susilaukiau plojimų. O po minėjimo vaišinantis, mane apstojė moterys su klausimais. Taigi atsirado nelaukta proga papasakoti, kad esu lietuvis, paaiškinti, kur ta Lietuva yra, kad tai ne „Lutherenia“...

Kaip pasikeitė Amerika. Šis karas Irake yra toks pat nepopuliarus, kaip ir buvęs karas Vietname. Bet tada kariai buvo apspjaudomi, išvadinami kūdikių žudikais, šiandieną grįžtantieji iš Irako sutinkami plojimais, sveikinimais, nors jie visi savanoriai, ne taip, kaip kovojusieji Vietname, kurie buvo mobilizuoti. Ir iki šiol savanorių netrūksta. Man sunku suprasti, kad šiandieną Lietuvoje vaikai taip vengia karo tarnybos – ypač buvusiam patriotiškiausiame ir lietuviškiausiame mieste – Kaune. Sunku suprasti, kad krašte, patyrusiame pusšimčio metų okupaciją, kuriame beveik nėra šeimos, kurios vienas ar kitas artimas nebūtų buvęs ištremtas, kurios jaunimas tik prieš keliolika metų nepabūgo sovietinių tankų, galėjo išblėsti idealizmas ir tėvynės meilė, tokia būdinga jaunimui. Su pavydu skaitau Baltimore dienraštyje apie žydų kilmės jaunuolius, gimusius Amerikoje, kurie išvyko iš Baltimore tarnauti Izraelio kariuomenėje. Jie rašo, kad jiems sunku, kad pasigenda lengvo, patogaus gyvenimo Amerikoje, tačiau supranta, kad tie sunkumai laikini, o jų karinis pasiruošimas gali būti reikalingas, jei Izraelis atsiderėtų pavojui.

J. Gailos el. paštas: gaila1@verizon.net

Buv. Gross Hesepe (Vokietijoje) moksleivių atkū kuopos nariai susitiko su tuometiniu kuopos globėju Pranu Zaranka 1952 m. Cleveland. Iš dešinės: Pranas Zaranka, Antanas Polkaitis, Algis Vosylius, Juozas Gailevičius-Gaila.

Nuotraukos iš J. Gailos asmeninio archyvo.

KANADOS LIETUVIS — DVIEJŲ ROMANŲ AUTORIS

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Palikus pragyvenimo darbus, įsipareigojimus darbovietėse, išėjus ilgiausiomis gyvenimo atostogoms, kai kurie nuobodžiauja, praradę savęs svarbumo jausmą, puola į apatiją, anksti miršta. Kiti randa naujus užsiėmimus su naujais horizontais, arba... rašo romane, skirtus dar ir kitiems pasiskaityti.

Toks yra laisvai lietuviškai kalbantis, tačiau romanus pasirinkęs rašyti anglų kalba — Edmundas Albrechtas, gimęs Lietuvoje 1938 m., gausioje septynių vaikų Juozo ir Jadvygos šeimoje. Lietuvą šeima teko palikti 1942 metais. Edmundui būnant tik ketverių, šeimą vokiečiai iškelė darbams į Saksonijos Dresdeną Vokietijoje. Tėvai visuose savo vaikuose ugdė meilę lietuviškumui, namuose kalbėjo lietuviškai. 1945-taisiais metais Antrajam pasauliniam karui pasibaigus ir laimingai gyviems išlikus, jie buvo ūkiuose Prancūzijoje, iš ten 1952 m. pasiekė Kanadą ir apsisistoję ramiai Ontario provincijos Londono mieste.

Po vienerių metų praleistų universitete, 1960 m. būdamas 22 metų amžiaus Edmundas įsidarbino žymioje tarptautinėje ūkio mašinų ir kitų

ūkio padargų bendrovėje „International Harvester“ (I.H.). Būdamas gabus prekybiniuose reikaluose, kalbėdamas keliomis kalbomis, Edmundas eikliai skynėsi taką į I.H. pareigų aukštumas, buvo siunčiamas atstovauti bendrovę pasaulinėje rinkoje.

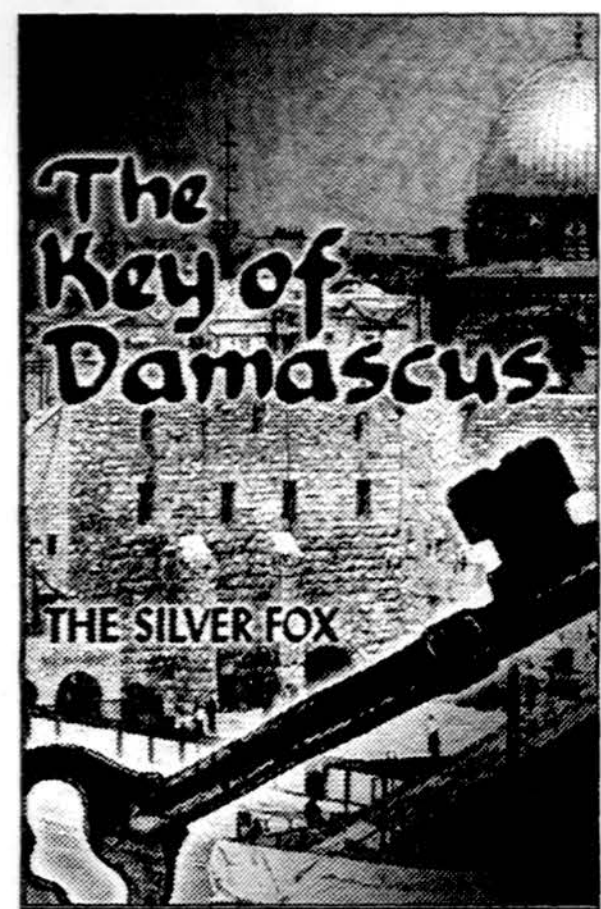
Taip, lydimas žmonos Noreen, mokyklinio amžiaus sūnaus ir dukrelės, jis pradėjo ilgą odiseją — darbo reikalais keliavo po daugelį Europos, Afrikos, artimųjų Rytų ir Pietų Amerikos kraštų. 1976-tais apsigyveno Briuselyje, iš kur aptarnavo Austriją, Olandiją, Šveicariją, Ispaniją, Portugaliją, Izraelį ir Afriką su atsakomybe artimųjų Rytų kraštams, kurie jam su Kanados pasu buvo nesunkiai prieinami. 1978-taisiais metais buvo perkeltas į Paryžių, kur jo rinkos teritorija siekė ir Pakistaną. Pakviestas į Čikagą dirbti su nauja rinka turint su Pietų Amerikos įgaliojimus, su šeima persikėlė gyventi į Braziliją. 1982 m. paprašytas atstovauti savo bendrovę I.H. Maskvoje, Albrechtas turėjo atsisakyti dėl jo galimo neišleidimo sugrįžti iš Sovietų Sąjungos dėl Maskvos priekartos, nenusikratomos „tarybinės Lietuvos pilietybės“. Grįžęs iš Brazilijos, jis dirbo Ontario provincijos Hamilton ir Kanados vakarų Britų Kolumbijos provincijoje,

o 1993 m., sulaukęs 55 metų amžiaus, pasirinko „atostoginę“ laisvę. Tačiau nerimo. Savo patyrimais dalijosi su Kanados Business Development Bank, Canadian Executive Service organizacija, patarė Kanados indėnams verslo reikaluose.

Pajutęs kūrybos akstiną, pradėjo rašyti romane, kurių du jau išleisti, o du dar nebaigti. 2000 m. autoriui teko kovoti su vėžio liga. Ją nugalėjo, tačiau grėsmės šešėlis išliko. Nepaisant to, 2005 ir 2007 metais buvo išleistos jo dvi knygos: „The Key of Damascus“ (Damasko raktas) ir „The Hidden“ (Slėpinys), slapyvardžiu „The Silver Fox“ (per „Publish America“ leidyklą, Box 151, Frederick, MD. 21705, USA, kaina 19.95 JAV dol.).

Romanai paremti paslaptingais nuotykių, kelionėmis, įtampomis ir intrigu sužetais. Turinys sugalvotas, tačiau parinktos vietovės yra darbo metais su šeima gyventi ar lankyti kraštai, realios, net su žemėlapiams ar planais šalys, taipgi ir Lietuva, kitos istorinės vietovės, paminint įvykius, paaiškinant istorines aplinkybes. Pagrindinio veikėjo vaidmuo patiktas lietuvių kilmės čikagiečiui.

Besidomintys šiomis Albrecht

knygomis daugiau informacijos gali rasti adresu: www.endevgroup.com/silverfox.

Albrechtos knygas JAV galima nusipirkti „Barnes and Noble“, „Saga Books“, „Borders/Waldenbooks“, „Books-a-Million“, **Amazon.com**.

Įdomaus vasaros meto atvanginio skaitymo!

Vasario aštuonioliką dieną, sunkokai perplaukę Koronų jūrą (mare Coronicum), dėl mums priešingo vėjo sustojome atokiau nuo Koron pilies (arce Coron), taip, kad patrankų sviediniais mūsų nepasiektų. Septintą valandą vakaro leidomės tolyn. Praplaukę šv. Venediko salą, už dešimties mylių atvykome prie kitos, vadinamosios Išminties salos. Šis uostas gražus ir saugus, telpa daug karo laivų, tačiau nėra Venecijos nuosavybė, nes dėl Metonos artumo čia bendromis teisėmis sustoja ir turkai.

Vasario devynioliktos dienos rytą pūtė priešingasis vėjas, todėl iš uosto pajudėjome tikrai aštuonioliką valandą. Į kairę plaukti buvo nesaugu, nes reikėtų vykti pro Metonos miestą. Tenai iš tvirtovių turkai galėtų mums padaryti žalos, todėl pasukome į dešinę aplinkui salą. Tačiau ir ten plaukiant, turkai iš trijų karinių pabūklų šovė į mus, bet mes buvome toliau, nepasiekė. Mūsų laivai taip pat iššovė iš patrankų draugiškumui parodyti. Paskui praplaukėme garsią turkų tvirtovę Navariną, esančią kalne. Pats miestas toliau nuo jos. Pilies ties tuo uostu, kuriame Orchialis su aštuoniolika gerai paruoštų laivų tykojo anų septynių Venecijos laivų; apie juos anksčiau rašyta.

Nuplaukę dvilika mylių, pavakariais atvykome prie negyvenamos Prodonos salos, kurioje labai daug šernų. Vidunaktį, pučiant palankiam pietryčių vėjui, iš ten iškeliavę per Arkadijos jūrą, dvidešimt ketvirtą valandą pasiekėme Zakintą. Vos išmetus inkarus, vienas man gerai pažįstamas pirklys Markas Sekuris atnešė naujieną, kad mano brolių Jurgį Radvilą popiežius Grigalius XIII išrinko šv. Romos bažnyčios kardinolu. Išlipus iš laivo, einant į bažnyčią, aplink mane susirinko daug žmonių. Jie, kaip paprastai, sveikino mane su nauja mūsų giminei prasidedančia garbe.

Tam pačiam palankiam vėjui pučiant buvome nuplaukę septyniolika mylių. Bet vėjui vis stiprėjant, darėsi pavojinga laivams stovėti nuleidus inkarus. Mat čia nėra uosto, tikrai prieplauka (sorsitor). Daugelis buvo išlipę į krantą maisto atsinešti. Grįžtant vieną fregatą apvertė, žmonės vos buvo išgelbėti. Tačiau tenai nuskendo vienas Kandijoje priimtas mano tarnas germanų tautybės, geras jaunikaitis, labai pamaldus. Dažnai tvirtindavo: kai tik pasieksias Italiją, stosis į jėzuitų vienuolyną. Taip jau esąs apsisprendęs. Dėl stipraus vėjo vengdami pavojaus, išskleidę mažąją burę, jūrinių vadinamą magistrų, — karo laivai ja naudojasi panašiai pavojuje, — nuplaukėme keturias mylias už vadinamosios Schivari uolos. Ten, kilus audringam vėjui ir pilant smarkiam lietuvi, laikėmės kiek ramesnėje vietoje.

KELIONĖ Į JERUZALĘ

M. K. RADVILA NAŠLAITĖLIS

Nr. 72

Būdami prie Zakinto, matėme prieš dvi savaites sudaužytą laivą. Smarkiam vėjui pučiant, toje prieplaukoje sustojęs, išmetė penkis inkarus, bet jie nepajėgė atlaikyti to laivo. Smėliui pamažu nuslinkus, audra trenkė jį į atsikišusią uolą, ties šv. Elijaus vienuolynu, ir laivas sudužo. Tas laivas buvo mano gero pažįstamo, Venecijos didiko, konsulo Egipte Georgijaus Emo. Padarytas nuostolis įkainotas penkiais šimtais tūkstančių dukatų. Mat laivas vežė ypač brangių prekių iš Sirijos. Tam laivui sudužus, žuvo trisdešimt septyni žmonės, vienuolika išplaukė. Buvau matęs tą laivą Tripolyje. Man ten esant, jis išplaukė į Kiprą, kad tenai palauktų palankaus vėjo. Išplaukdamas iš Aleksandrijos, tikėjau, kad mane nuneš į Kiprą, — tai pasitaikius palankiam vėjui, daugeliui atsitinka, — ypač tuo metu, kai aš sėdau į burlaivį. Taigi buvau susitaręs su minėtoju Emu: jeigu Kipre rasiu tą jo naują, tvirtą ir gerai sustiprintą laivą, teleidžia man sėsti į jį ir vykti į Italiją.

Stebėtis reikia, kad iš sudužusio laivo nieko nebuvo galima išgelbėti. Mat sudužo naktį, ir ką vanduo atnešė prie kranto, tą kaimiečiai greitai pagrobė. Ką gyvą išplaukusį pamatė, tą vietoj užmušė. Taip siautėjo, kad dėl to grobstymo ir plėšikavimo pats gubernatorius turėjo išeiti iš pilies.

Kitos, Ruginos, laivo laukė tokia pat nelaimė, nes jau nebegalėjo išsilaikyti su inkarais. Audros blaškomi žmonės jau buvo nutaikę patranką į kaimiečius plėšikus, kad, laivui sudužus, kam pasisektų išplaukti, nebūtų jų užmušti. Bet kai rodėsi, laivas jau atsimuš į uolą, Dievas pasigailėjo: vėjas nurimo, ir laivas išsigelbėjo.

Vasario dvidešimt pirmą, prieš išauštant, keturias valandas plaukėme Korinto jūra, kurioje 1571 atnaujinto Išganymo metais, spalio mėnesio 7 dieną, Dievui davus pergalę, toje garsioje kovoje prie Naupakto Krikščionių Sąjungos laivynas nugalėjo turkų laivyną.

Atplaukėme į Kefalinijos salos Viskardo uostą. Čia dėl priešingo vėjo mums teko ištovėti ištisas keturias dienas. Uostas, kuriame telpa dvilika karo laivų, tuščias, apleistas. Bet miestas, matyt, bu-

vęs labai didelis (kadai jį vadino Petilija; tai filosofo Chilono tėvynė), statytas iš keturkampių akmenų. Matyti kažkokie žemi pastatai, tarsi rūšių angos, tačiau kyla aukštyn, ne žemyn eina. Nežinia, kas tenai buvo, nes tėra tik maži kambariukai, tokie, kiek gulščias žmogus gali užimti vietos; atsižvelgti dėl tos kiaurymės žemumo negalėtų.

Priešais už pusmylio, yra kita, Venetų, sala, vadinamoji senoji Kefalinija (Cephalonia); tenai keletas kaimų.

Tarp šių dviejų salų viduryje yra dar viena maža, apvali, vieno lanko šūvio ilgio ir pločio, iš vientisos granito uolos negyvenama sala, šalia kurios praplaukėme. Kai kurie tvirtina ją buvus graikų gimnaziją arba mokyklą: nuo miesto triukšmo pabėgę, filosofai čia atsidavę savo apmąstymams. Kurie skaito istoriografus, tie teisingiau suvokia, kaip tas galėjo būti. Nuo Schivari uolos ligi šio Viskardo uosto yra dvidešimt mylių.

Vasario dvidešimt penktą dieną, prieš auštant, keturias valandas skrodėme Albanų jūrą. Italai ją vadina Golfo de Prensa, arba šv. Mauro. Kairė pusė palikę venecijiečių salą Pakšą, teturinčią keletus kaimus, nuplaukę maždaug dvidešimt dvi mylias, apie dvidešimt trečią valandą atvykome į Korkyrą (Corcyram). Tuoju nuėjau į menkus užiegos namus ir ten pernakuojau. Rytą dieną norėjau apsistoti šv. Pranciškaus vienuolyno užiegoje, bet vietos valdžia, kuriai turėjau Venecijos kunigaikščio raštą, atsiuntė pakviesti, kad kraustytčiausi į vieno didiko rūmus, nes jie esą man paruošti. Tą ir padariau. Paskui atėjo manęs pasveikinti Andrius Navagerijus, vietos prefektas, jį vadinamas bailiu (bailus). Taip pat kitas valdžios pareigūnas (provisor) Benediktas Erizzo su kitais tarėjais. Aplankė net podagra sergantis, beveik nevaikščiojantis Zacharijas Salomonė. Jisėjo jūrų laivyno provizoriaus pareigas. Visi buvo man labai mandagūs ir svetingi.

Vasario dvidešimt aštuntą dieną kartu su visu magistratu buvau arkivyskupo katedroje. Ji yra senojoje pilyje, kurią paskui apžiūrėjome.

Vasario dvidešimt devintą dieną lankiausi naujojoje pilyje. Visi žino, kokia ji garsi, kaip sutvirtinta. Pelnytai ją galima vadinti Adrijos jūros raktu. Lankiausi ir magistratė. Čia būnant atsitiko toks įvykis: Occhialio laivas, iš barbarų Tripolio vežęs parduoti tris šimtus maurų ir maurių, audros užneštas ant Albanijos seklumą, nebegalėjo nuplaukti. Kadangi Venecijos senatas be priežasties turkų neerzina, todėl magistratas pasitaręs nutarė Occhialiumi padėti ir su savo karo laivais nutraukti laivą nuo seklumos.

Bus daugiau.

Nuotraukoje (iš kairės): Latvijos prezidentas V. Zatlers, Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus žmona Alma Adamkienė, Latvijos prezidento sutuoktinė Lilita Zatlere ir Lietuvos prezidentas V. Adamkus. Eltos nuotr.

Lietuvoje lankosi Latvijos prezidentas

Vilnius, liepos 13 d. (EPA/ELTA) — Penktadienį prezidentas Valdas Adamkus priėmė su pirmuoju vizitu į Lietuvą atvykusį naująjį Latvijos prezidentą Valdis Zatlers.

Susitikimo metu V. Adamkus su V. Zatlers aptarė Baltijos šalių bendradarbiavimą kultūrinėje, ekonomi-

nėje, politinėje srityse.

Prezidentai pasidalino nuomėmis apie Baltijos jūros aplinkosaugos, regiono infrastruktūrinių elektros ir transporto projektus, aptars santykius su Europos Rytų kaimynėmis.

Andriuskevičių vėl sustabdė trauma

Vilnius, liepos 13 d. (Alfa.lt) — Po sunkios traumos išgijęs Martynas Andriuskevičius vėl negali kovoti krepšinio aikštelėje. NBA vasaros lygoje Čikagos „Bulls“ atstovaujantis lietuvis sužaidė tik vienerias rungtynes.

nes ir dėl traumos buvo priverstas pasitraukti iš vasaros lygos varžybų.

21 metų 219 cm ūgio krepšininkui buvo stipriai sumušta alkūnė per pirmas vasaros stovyklos Orlando rungtynes.

Kun. A. P. Žygas: važiuoju ten, kur mane siunčia bažnyčia

Atkelta iš 1 psl.

Jį pasirašė Čikagos arkivyskupija. Telefonu kalbintas kun. Žygas sakė, jog, gavęs laišką su padėka už dviejų metų tarnystę, jis kalbėjo su Čikagos arkivyskupijos kunigu, atsakingu už kunigus, atvykusius iš užsienio. Šis sakė esąs labai patenkintas kun. Žygo tarnavimu Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, todėl atsisakymas jo paslaugų nieko bendra su kun. Žygo darbo kokybe neturi.

Kun. Žygas neslėpė, jog sielovados darbas Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuviškoje parapijoje Marquette Park jam buvo džiaugsminga patirtis, juk, teigė jis, čia jis vykdė ne tik lietuvišką, bet visos parapijos sielovadą: ne tik aptarnavo lietuvių parapijiečius, bet ir dirbo mokykloje, ligoninėje.

Atėjus laikui palikti ir šią vietą, kun. Žygui teko prisiminti jau seniau suvoktą ir išmoktą tiesą: „Man jau seniai buvo aiškus vienas dalykas, kad kunigystėje negalima verkti dėl vietos palikimo. Kunigas kaip kareivis — yra paklusnus Bažnyčios nurodymams,“ — sakė kunigas.

Atrodo, jog šią tiesą kun. Žygas gerai išmoko, ne kartą teko jė jam vis iš naujo prisiminti: taip paliko darbą Kauno katedroje, Pažaislyje, dėstytojavimą Kauno kunigų seminarijoje, kapeliono pareigas ligoninėje. „Ir nors kaip gaila buvo išvažiuoti iš Lietuvos, — telefonu sakė kun. Žygas, — turėjau atlikti misiją ir išvažiuoti. Kunigas turi išmokti ne verkti, o pvesti viską Dievo valiai — įsitikinęs Čikagą paliekantis kunigas.

Į naujas kapeliono pareigas Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vargdienų vienuolyne Putnam kun. Žygas žiūri su viltimi.

Anot jo, jis girdėjo, jog Washington trūksta kunigo, taip pat ir tai, kad ten susibūrusi graži lietuvių bendruomenė. Galimybė sielovados darbą dirbti Putnam vienuolyne — tai ir proga sugrįžti prie kunigystės ištakų. Pasak Žygo, „sugrįžti į ten, iš kur ir išėjau, juk Putnam palaidotas mano dvasios tėvas — kun. Stasys Yla.“

Naujas darbas vienuolyne neleis nutrūkti ir kun. Žygo doktorantūros studijoms Mundeleine University, Illinois. Todėl ryšys su Čikaga nenu-

„Kunigas kaip kareivis — yra paklusnus Bažnyčios nurodymams.“

trūks, — teigė kunigas. Jo paskaičiavimu, studijuoti minėtame universitete jam dar liko mažiausiai dveji metai. Jau turintis vieną daktaro laipsnį iš medicininės biologijos, šiuo metu kun. Žygas siekia daktaro laipsnio teologijos srityje.

Kun. Žygas Čikagą paliks rugpjūčio pradžioje. Liepos 21 d. Katalikų moterų draugija „Seklyčioje“ rengia atsisveikinimo popietę su kunigu. Prieš išvažiuodamas, jis pažadėjo duoti išsamesnį interviu „Draugui“.

Į klausimą, kas vietoj jo pradės tarnauti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Marquette Park, kun. Žygas negalėjo atsakyti. Jo teigimu, tokie klausimai yra sprendžiami aukštesniame katalikų Bažnyčios lygmenyje. „Draugas“ tą patį klausimą uždavė ir Kauno arkivyskupijai, kuriai kun. Žygas priklauso.

Pasak aukšto arkivyskupijos atstovo, tol, kol Marquette Park parapija nepersitvarkys, lietuvių kunigo Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuviškoje parapijoje kurį laiką nebus.

ES institucijose lietuvių įsidarbina mažiau nei latvių ir estų

Vilnius, liepos 13 d. (BNS) — Seimo konservatorius Jurgis Razma penktadienį kreipėsi į Užsienio reikalų ministeriją (URM), siekdamas sužinoti, kodėl lietuvių mažiau nei estų ar latvių įsidarbina ES institucijose.

Neseniai paskelbtame pranešime Europos Komisija pasidžiaugė gerais naujųjų ES šalių piliečių įdarbinimo ES institucijose rodikliais. Iki 2007 m. gegužės 1 d. pareigūnais ir laikiniais darbuotojais įdarbintas 2,701 darbuotojas iš 12 naujųjų valstybių narių.

Iš Lietuvos 2004-2007 m. įdarbinta 140 darbuotojų, iš Latvijos — 184, o Estijos — 150.

Tuo tarpu gyventojų skaičiumi Lietuva stipriai lenkia savo kaimynės: Lietuvoje gyvena 3,5 mln. gyventojų, Estijoje — 1,3 mln., o Latvijoje — 2,2 mln.

„Žvilgtėrėję į įdarbinimo rodik-

lius pateikiančią lentelę matome, kad Lietuvos atstovai, deja, neturi kuo ypatingai džiaugtis. Įdarbintų piliečių skaičiumi Lietuva atsilieka ne tik nuo Latvijos, bet ir nuo žymiai mažesnės gyventojų skaičiumi Estijos”, — rašo J. Razma kreipimesi į URM.

Parlamentaras siekia sužinoti, ko Petro Vatiekūno „vadovaujama ministerija nepadarė lyginant su kaimyninėmis Latvija ir Estija, kad minėti Lietuvos piliečių įdarbinimo rodikliai nėra pakankamai geri?”.

Ankstesni duomenys liudija, jog lietuviai yra itin entuziazingi konkursų įsidarbinti ES institucijose dalyviai, tačiau jiems sunkiai sekasi tuos konkursus laimėti. Šių metų sausio mėnesį surengtame konkurse iš 1,519 dalyvauti užsiregistravusių Lietuvos atstovų maždaug pusė neatvyko laikyti pirmojo turo testų, o iš atvykusiųjų net pusė dalyvių testo neišlaikė.

Sudrebėjusi Lenkijos vyriausybė šįkart išvengė žlugimo

Atkelta iš 1 psl.

nesutarimus su savo kietakakčiais rėmėjais katalikais. Kunigas Tadeusz Rydyk, vadovaujantis itin politizuotai žiniasklaidos imperijai, neseniai J. Kaczynski svainė pavadinio „ragana”, kuri nusipelnė „eutanazijos” dėl jos paramos abortams. Tai sukėlė jos vyro — Lech Kaczynski, Jaroslaw dvytnio brolio ir Lenkijos prezidento — įtūžį.

„Tvarkos ir teisingumo” glėbys pasirodė beveik mirtinas kitai koalicijos partnerei nacionalistinei „Lenkijos šeimų lygai”. Panašiai gali atsitikti ir su „Savigyna”. J. Kaczynski gali saugiai ryžtis išankstiniais rinkimams kada panorėjis. Tačiau jo gebėjimai valdyti nėra tokie geri, kaip gudraus politikavimo.

Pavyzdžiui, mėginimai reformuoti sveikatos apsaugą paskatino gydytojus iš daugiau nei 200 ligoninių streikuoti. Didesnių atlyginimų reikalaujančios slaugės šalia premjero biuro pasistatė palapines. Jos tvirtina, kad J. Kaczynski nesilaiko rinkimų pažado padėti nukentėjusiems po 1989-ųjų politinių ir socialinių pokyčių.

Vyriausybė taip pat nesugebėjo reformuoti viešųjų finansų, o tai ypač svarbu, jei Lenkija nori pasekti Kipro ir Maltos pavyzdžiu ir įsivesti eurą. Pagrindiniai J. Kaczynski kabineto nuopelnai — tai specialiųjų tarnybų reformavimas, stipresnės antiko-

rupcinės priemonės ir apsisvalymas nuo komunistų laikų kolaborantų. Tai galbūt ir naudinga, tačiau vyriausybės pozicija dažnai buvo šališka ar net kerštinga tam tikrų asmenų atžvilgiu.

Politinei sistemai nepajėgiant pateisinti dėl prastos gyvenimo kokybės kenčiančių lenkų lūkesčių daugybė žmonių „balsuoja kojomis”. Apie 2 mln. nuo Lenkijos įstojimo į ES išvyko į užsienį, o neseniai atlikta apklausa parodė, kad dar 3 mln. planuoja pasielgti taip pat. Tai nulemia darbo jėgos trūkumus, kurie gali pakenkti šalies konkurencingumui.

Lenkijos užsienio politika taip pat vykdoma nekaip. Vėliausiame ES susitikime J. Kaczynski išsikovojo naujų balsavimo taisyklių atidėjimą. Tačiau pergalė buvo aptemdyta jo netaktiškų pareiškimų primenant Vokietijos veiksmus Antrojo pasaulinio karo metais, nors tai ES ir laikoma tabu. Nesuvokiama, kad būtent Vokietija labiausiai padėjo lenkams integruotis į ES. Dabar vokiečių diplomatai Varšuvoje teigia, kad santykiai nepagerės tol, kol valdžioje yra brolią Kaczynski.

Užsienio fronte reikalai dar gali pablogėti. „Tvarka ir teisingumas” neseniai laikinai sustabdė savo tarptautinių santykių eksperto Pawel Zalewski narystės galiojimą.

Migracijos departamentas užsienio lietuvių piliečiais nemato

Atkelta iš 1 psl.

Amerikos lietuvių bei Nepriklausomybės laikų pirmosios bangos emigrantus, palikusius Lietuvą jai dar netapus ES nare.

Tuo tarpu, pagal Migracijos departamento siūlymą, tik Lietuvos piliečiai, įgiję kitos valstybės pilietybę nuo 2003 iki 2006 metų, išsaugotą teisę turėti dvigubą pilietybę.

Migracijos departamentas teigia esą įstatymo pataisos rengtos pagal Konstitucinio Teismo praėjusių metų lapkritį išaiškinimą, kuriuo 2003 m. pradžioje įsigaliojusio Pilietybės įstatymo dalis pripažinta prieštaraujančia Konstitucijai, auka.

Konstitucinis Teismas tuo pačiu

yra išaiškinęs, jog visi asmenys, kurie dvigubą pilietybę įgijo iki KT įsigaliojimo 2006 m. lapkritį ir toliau lieka Lietuvos piliečiais.

Vyriausybės Teisės departamentas vertindamas Migracijos departamento parengtas Pilietybės įstatymo pataisas nurodo, kad jos KT nurodomų Pilietybės įstatymo problemų neišsprendžia. Į Vyriausybės teisininkų pastabas pataisų rengėjai neatsižvelgė.

Konstitucinis Teismas pernai paskelbė, kad Lietuvos pilietis kartu gali būti ir kitos valstybės piliečiu tik atskirais įstatymo numatytais atvejais, kurie turi būti reti ir išimtiniai.

Baltarusija – nesėkmingos demokratizacijos grimasa

Sovietmečio eros palikimas Minske — kiekviename žingsnyje.

Darius Varanavičius,
politologas, žurnalo „Valstybė“
redaktorius

Paskutiniu metu, Europai sprendžiant energetinio dialogo su Rusija problemas bei nesutarimus Europos Sąjungos (ES) viduje, Lietuvos kaimynės Baltarusijos režimas gali džiaugtis sąlygine ramybe. Tačiau Alesandr Lukašenko valdymo metodai neleidžia pamiršti, kad visai šalia turime autoritarinę valstybę, kuri kūrėsi mūsų akys, bet bandymai įtvirtinti demokratiją buvo paprasčiausiai išniekinti.

Sąlygine perėjimo į demokratiją Baltarusijoje pradžia galima laikyti dvi datas: 1990 m. liepos 27 d., kai dar į Sovietų Sąjungos sudėtį įėjusios Respublikos Aukščiausioji Taryba (AT), kurioje vyravo komunistai, paskelbė suverenitetą. Po metų, Sovietų Sąjungos sostinėje Maskvoje įvykus nesėkmingam pučui, lėmusiam vėlesnei šios valstybės suirimą, Baltarusijai, kaip ir kitoms sovietinėms respublikoms, susiklostė palankios aplinkybės siekti nepriklausomybės. 1991 m. rugpjūčio 25 d. nepriklausomos Baltarusijos statusas buvo įteisintas.

Nors naujasis politinis elitas siekė atnaujinti Baltarusijos valstybingumą, didžiausią dėmesį perėjimo į demokratiją pradžioje skirdamas tautiškumo elementams, visuomenės atsakas į naujas politines iniciatyvas, palyginti su kitomis posovietinėmis respublikomis, buvo labai vangus. Tai lėmė ilgąmetę Baltarusijos rusinimo politika, dėl kurios buvo beveik visiškai sunaikintas tautinis baltarusių identitetas. Be to, šalia šių psichologinių problemų, Baltarusijos visuomenė kentėjo ir dėl praktiškųjų dalykų, t. y. nemažų ekonominių sunkumų, ir jų kontrastas su romantiškais naujųjų Baltarusijos demokratų iniciatyvomis kėlė groteskišką visuomenės reakciją.

Kitas veiksnys, padaręs neigiamą įtaką perėjimo į demokratiją procesams Baltarusijoje praėjusio dešimtmečio viduryje, buvo ilgas laikotarpis be rinkimų. Aukščiausioji Taryba, paskelbusi nepriklausomybę, vis dėlto buvo išrinkta Baltarusijai dar esant Sovietų Sąjungos sudėtyje ir vadovaujantis sovietiniais įstatymais. Todėl demokratinės reformų šalininkai reiškė pagrįstą susirūpinimą, kad iš esmės komunistinė AT pristigs politinės valios vykdyti ryžtingas demokratines reformas, kurios įmanomos tik po naujų rinkimų. Tačiau nepaisant opozicijos iniciatyvų, sprendimas dėl demokratinės rinkimų buvo priimtas tik 1994 metais.

Tais pačiais metais atsirado ir dar vienas svarbus perėjimo į demokratiją elementas — Baltarusijoje buvo priimta nauja konstitucija, iš esmės atitinkanti visas demokratinės šalies konstitucijos charakteristikas. Tačiau nesėkmingi bandymai atnaujinti baltarusiškąjį tautinį identitetą, gaunant ilgas, palyginti su kitomis po-

Grąžinimo į autoritarinio valdymo vėžes simboliais laikytini 1995 m., remiantis referendumu, priimti sprendimai grąžinti sovietinius valstybės simbolius ir įteisinti valstybinę rusų kalbą.

sovietinėmis respublikomis, demokratinės rinkimų vakuumas ir ekonominių reformų nesėkmės, nulėmusios komunistinio politinio elito neryžtingumo, suponavo savotiškas nusivylimo ar netgi vienasmenės valdžios nostalgijos nuotaikas. To padarinys — 1994 m. liepos 10 d. tuometinis Baltarusijos Aukščiausiosios Tarybos deputatas ir Antikorupcinės komisijos vadovas Aleksandr Lukašenko, pirmame ture surinkęs 45 proc., o antrame — 80 proc. rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų, tapo Baltarusijos prezidentu. Savotiškais Baltarusijos grąžinimo į autoritarinio valdymo vėžes simboliais laikytini 1995 m., remiantis referendumu, priimti sprendimai grąžinti sovietinius valstybės simbolius ir įteisinti valstybinę rusų kalbą.

Dabartinė prodemokratiška Baltarusijos opozicija yra nurodžiusi šiuos svarbiausius A. Lukašenko valdymo bruožus:

- * nemėgsta baltarusių kalbos ir kultūros;
- * pirmenybę teikia seniems sovietiniams simboliams;
- * persekioja bet kokias laisvos žiniasklaidos apraiškas;
- * vienasmeniškai prieštarauja Konstitucinio Teismo sprendimams;
- * yra aukštinęs Adolf Hitler „tvirtos rankos“ politiką;
- * atvirai pasisako už Sovietų Sąjungos atkūrimą.

Iš esmės jau pirmieji prezidento A. Lukašenko sprendimai aiškiai parodė, kad, būdamas demokratinio būdu išrinktas valstybės vadovas, jis neketina tęsti demokratinės reformų. Pavyzdžiui, jau tų pačių 1994 m. pabaigoje jis paskelbia vadinamąją „vertikalią prezidentinės linijos“ idėją ir realizuoja ją, subordinuodamas tie-

siogiai prezidentui visų 6 šalies regionų ir 118 rajonų vadovus.

1995 m. pirmą kartą po Baltarusijos nepriklausomybės paskelbimo buvo surengti parlamento rinkimai. Tačiau jie, užuot, kaip buvo planuota, rėmęsi mišriąja rinkimų sistema, vyko pagal daugumos sistemą, eliminuojant proporcinio atstovavimo principą. Rinkimų įstatymo pataisų priėmimas parlamente buvo sustabdytas A. Lukašenko iniciatyva. Kartu su šiais rinkimais vyko ir minėtasis referendumas, pritaręs ne tik valstybinių Baltarusijos simbolių pakeitimui, bet ir ekonominei sąjungai su Rusija (84,2 proc. balsavusiųjų). Be to, prezidentui buvo suteikta teisė paleisti parlamentą, jei šis pažeistų konstituciją. Už tokį sprendimą pasisakė 77,6 proc. rinkėjų.

Taigi prezidentinių galių stiprinimas, iškreipiantis demokratinę institucinę sąrangą, buvo dar vienas ženklas, kad perėjimas į demokratiją Baltarusijoje sustojo. Vėlesni A. Lukašenko veiksmai — viso valdžios aparato subordinavimas savo valiai — tik patvirtina jau daugiau nei prieš dešimt metų išryškėjusius požymius.

1996 m. A. Lukašenko iniciatyva buvo pakeista Baltarusijos konstitucija, dar labiau išplečiant prezidento galias. Teisiškai toks veiksmas nebuvo įmanomas, nes galiojusioje 1994 m. konstitucijoje buvo nurodyta, kad jos negalima keisti penkerius metus. Tais pačiais metais darbą pradėjo pirmasis nepriklausomoje Baltarusijoje išrinktas parlamentas, tačiau jo narių gretose nebuvo nė vieno opozicinių politinių jėgų atstovo.

Be to, dėl menko rinkėjų dalyvavimo parlamento rinkimuose kai kuriose apygardose iš 250-ies buvo išrinkti tik 199 deputatai. Tais pačiais metais A. Lukašenko su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu pasirašė Rusijos ir Baltarusijos sąjungos sutartį, kurios atsiradimas rodė, kad tarptautinės bendruomenės įtaka naujam režimui vyks tik iš Rytų.

Pasinaudodamas išplėsta įtaka ir remdamasis jėgos struktūromis, tais pačiais metais A. Lukašenko sugebėjo suskaldyti Semion Šarecki vado-

vaujamą parlamentą, atvirai besipriešinantį prezidento norams pakeisti šalies konstituciją. 110 A. Lukašenko palaikiusių deputatų suformavo naujo parlamento žemesniuosius rūmus, todėl buvo įsteigtas ir Senatas, sudarytas iš regionų atstovų (juos turėjo patvirtinti prezidento atstovai regionuose) ir paties A. Lukašenko skiriamų senatorių. Tokioms reformoms nepritarę buvusio parlamento nariai įsteigė Piliečių komitetą Konstitucijai apginti, tačiau sulaukę tik režimo ignoruotos užsienio šalių, tarp jų ir Lietuvos, paramos buvo išstumti iš Baltarusijos politinio gyvenimo.

Toks įvykių scenarijus leido A. Lukašenko palyginti ramiai stiprinti „vertikalią prezidento liniją“ iki pat 2001 m. prezidento rinkimų, kuriuose jo kandidatūra nesulaukė jokio rimtesnio pasipriešinimo. Tačiau prasidėjus antrajai, pagal Konstituciją paskutinijai, kadencijai emė rasti ženkli, kad A. Lukašenko sieks teisinių normų pakeitimo, kuris įteisintų galimybę kandidatuoti trečiajai kadencijai. 2004 m. surengus referendumą A. Lukašenko įgijo galimybę dar kartą koreguoti konstitucines nuostatas, taip atveriant sau tolesnes politinės karjeros perspektyvas. Priminti, kad šio referendumo rezultatai Vakarų stebėtojų nebuvo pripažinti, vargu ar verta.

Vėlesni įvykiai — masinių demonstracijų malšinimas, dar didesnis spaudos laisvės varžymas ir opozicijos politikų areštai arba dingimas be žinios — galutinai patvirtino autoritarinio režimo įsigalėjimą ir visišką demokratizacijos žlugimą Baltarusijoje.

2006 m. įvykę prezidento rinkimai, lėmę trečiąją A. Lukašenko kadenciją valdžioje, tapo tik dar viena to iliustracija, kurios kol kas negadina nei laikinai pašliję santykiai su Rusija, nei laikini flirtai su Europa. Pastarajai, atrodo, tokia kaimynystė kelia mažiau problemų nei Lenkijos ambicijos. Tačiau reikia pasakyti, kad demokratinės ambicijos yra kur kas mažiau pavojingos už autoritarinę tylą.

www.draugas.org

Bet kuriuo paros metu.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Telefonas (708)-239-0909
Amber Health Center
• Manualinė terapija
• Chiropraktika
• Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
• Kraujo tyrimai
• Homeopatija ir papildai
Dr. Vilija R. Kerelytė
Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir šoninių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

**Ausu, nosies, gerklės
ligos**

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausu, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-424-2024

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Sandra Rasa Valaitis, MD

Šlapimo pūslės inkontinencija,
gimdos, makšties ir pūslės išstrūkimas,
gydymas bei chirurgija
Priklauso University of Chicago,
MacNeal, Hinsdale ir La Grange Hospital
Tel. 773-834-8622
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD**
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, šoninių,
sąžiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**AR JUMS REIKALINGAS
„LIVING TRUST“?**

Terminas „living trust“, populiarius tarp anglakalbių teisininkų, tikslaus lietuviško atitikmens, deja, neturi. Norint paprastai ir suprantamai paaiškinti, ką jis reiškia, turbūt geriausia būtų remtis „trust“ (gali būti verčiama kaip „fondas“) sąvoka. Taigi, tokio pobūdžio fondo įsteigimo atveju, jo steigėjas (vadinamas „trustor“ arba „grantor“) perveda sukurtą fondo žinion savo turtą ir įvardija to turto perėmėją („beneficiary“). Fondą tvarko steigėjo numatytas patikėtinis („trustee“).

„Living trust“ atveju, patikėtinių vaidmenį dažniausiai atlieka patys steigėjai, iš anksto paskirdami patikėtinius, jei patys vėliau taptų nepajėgūs tvarkyti, ar tam, kad turtais būtų tinkamai perduotas paveldėtojams po jų mirties. „Living trust“ iš esmės taip pat reiškia, jog fondas tampa aktyvus jo steigėjui dar esant gyvam. Tam steigėjas perveda į sukurtą fondą savo turtą, kuris nuo tada tampa šio fondo „nuosavybe“ (nors steigėjas iki pat gyvos galvos gali keisti fondo sąlygas ir pan.).

Svarbu nepaminti „living trust“ su testamentu („will“), kuriuo turtas taip pat perduodamas paveldėtojams, tačiau tik po testatoriaus mirties, ir su terminu „living will“, kuris numato išankstinį asmens norų, susijusių su priežiūra bei gydymu visiško neįgalumo ar mirtinos ligos atveju, išsakymą.

Kada ir kodėl steigiami „living trusts“? Dažniausia priežastis – noras išvengti teisinių procedūrų, susijusių su paveldimo po mirties turto tvarkymu (vadinamojo „probate“). „Probate“ atveju, mirusio asmens testamentas yra pateikiamas teismui, kuris, savo ruožtu, inventorizuoja palikimą, numato velionio turėtų skolų išmokėjimą, o likusį turtą išdalina paveldėtojams pagal testamentą sąlygas. Beje, „probate“ yra atliekamas ir tuo atveju, jei velionis nepaliko testamentą – tuomet palikimas išdalijamas pagal valstijos įstatymų numatomą tvarką.

Kaip turbūt jau supratote, būtent magiškas žodis „probate“ yra itin dažnai vartojamas įvairaus plauko patarėjų bei pardavėjų, įkalbinėjančių pagyvenusius savo klientus steigti „living trust“. Tam rengiami specialūs seminarai, platinami reklaminiai bukletai, į namus siunčiami įvairių kompanijų atstovai ir pan.

Pasitaiko nemažai atvejų, kai nesąžiningi verslininkai bando papildyti savo kišenes pardavinėdami patarimus bei priemones, anot jų, padedančias savarankiškai įsteigti „living trust“ (vadinamuosius „self-help kits“). Klientai viliojami žadomomis mokesčių lengvatomis, galimybe apsisaugoti nuo įkyrių kreditorių, gerai pažįstamais kompanijų pavadinimais (itin dažnai bandoma sukurti kažką

panašaus į AARP, arba American Association for Retired Persons, kuri iš esmės yra ne pelno siekianti organizacija ir niekuomet panašių paslaugų neteikė).

Pats „probate“ procesas dažniausiai potencialiems klientams piešiamas pačiomis juodžiausiomis spalvomis, gerojai išpučiant jo trukmę, kainą paveldėtojams bei įvairius baismus, kuriuos jiems teks iškęsti. Galų gale, kai kurios kompanijos „living trust“ jauką naudoja tiesiog tam, kad gautų daugiau informacijos apie klientus – kad vėliau galėtų jiems pasiūlyti, tarkime, draudimo sutartį ar investicijų valdymo paslaugas.

Tad kaip gi yra iš tikrųjų? Pirmiausia, „living trust“ įsteigimas (jei tai nėra specialus „tax-saving living trust“, kuriam atitinkamai taikomi ir griežtesni reikalavimai) nesuteikia jokių mokesčių lengvatų. Jis taip pat automatiškai neapsaugo turto nuo kreditorių pretenzijų. O svarbiausia – jūs galite būti vieni iš nemažos dalies pagyvenusių amerikiečių, kurie visiškai neturi pagrindo jaudintis dėl gresiančio „probate“, nepriklausomai nuo to, ar įsteigsite savo „living trust“, ar ne.

Tad prieš nusprenddami žengti tokį žingsnį (kuris kainuos pinigų, o blogiausiu atveju, patikėjus apsišaukėliais advokatais ar prekybos agentais, dar ir nemažai nervų), pasidomėkite savo valstijoje veikiančiais įstatymais. Daugelis valstijų numato pagreitintą „probate“ procedūras asmenims, paveldintiems nedidelį turtą – arba jis išdalinamas visiškai be teismo įsikišimo (turto, kuriam galioja panašios lengvatų, vertės riba yra nustatoma atskirai kiekvienos valstijos valdžios). Be to, norint išvengti „probate“, visuomet galima sudaryti bendros nuosavybės sutartį (su būsimais paveldėtojais), kuri numatytų, kad iki jūsų gyvos galvos bendrai valdomas turtas vėliau automatiškai pereis jiems.

Reikėtų atsižvelgti ir į tai, jog „living trust“ – brangus malonumas, už jo įsteigimą bei su tuo susijusias teises paslaugas turėsite sumokėti brangiau, nei už paprastą testamentą (kai kuriais atvejais, priklausomai nuo turto vertės, galbūt netgi daugiau, nei kainuotų tas nelemtas „probate“). Kiti dalykai – laikas, reikalingas galutiniam fondui įsteigti („living trust“ tampa aktyvus tik tada, kai į jį pervedamas visas turtas), galimybė naudotis „Medicaid“ lengvatomis, įsteigus tokį fondą ir pan., taip pat turėtų būti iš anksto tinkamai apsvaistyti, geriausia – pasitelkus profesionalaus ir nešališko teisininko pagalbą.

Pagal National Consumer Law Center informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS**PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400**

Skambinkite **nemokamai** kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti Jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. Raštinės darbo laikas: nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val po pietų. Tel.: (773)-476-2655.

BAŽNYTINĖ LITURGIJOS RAIDA IR VIENTISUMAS

Atkelta iš 3 psl. Todėl tikrai būtų neteisinga, jei manytume, kad tai, kas ankstesnėms kartoms buvo šventi ir didu, šiandien staiga tapo draus-tina ar net žalinga. Panašiai, pripa-žįstant senesnių liturgijos formų ver-tę, būtų klaidinga nuvertinti dabar-tinę liturgijos formą.

Popiežius Benediktas XVI savo laiške vyskupams pažymėjo, kad pa-sikliauja jų sielovadine išmintimi ir laiško pabaigoje pridūrė, jog *Motu proprio* jokių būdu nesumažina jų autoriteto ir jų atsakomybės saugoti diecezijos taiką ir ramybę. Vyskupai ir toliau turi prižiūrėti liturgines

apeigas savo krašte. Jei vis dėlto kultų kokių neaiškumų, kurių parapijos klebonas negalėtų pats išspręsti, vyskupas visada galės pats juos išstir-ti, kaip numatyta *Motu proprio* pa-teiktose normose. Ganytojas vysku-pų taip pat paprašė, praėjus trejiems metams po šio dokumento įsigalioji-mo, Bažnyčios kongregacijoms Vati-kane pasiūsti ataskaitą, kurioje pa-teiktų savo patirtį. Tokiu būdu, jei iškiltų kokių problemų, bus galima ieškoti sprendimų.

Pagal „Vatikano radiją“ parengė
N. Šmerauskas

Kryžiažodžio Draugas Nr. 016 atsakymai

Vertikaliai:

1. Vežiai. 2. Druskos. 3. Sostas. 4. Teresė. 5. Eiguva. 7. Nemiga. 8. Svočia. 13. Triušis. 14. Vyturys. 15. „Mustang“. 17. Krantai. 18. Malūnas. 20. Lenk-muo. 21. Vaterlo. 22. Stadija. 23. Obels. 24. Usnis. 32. Ašotis. 33. Ausyje. 35. Utopija. 37. Luvras. 38. Nugara. 39. Posmas. 40. Estija.

Horizontaliai:

1. Veidais. 4. Trešnė. 6. Ozonas. 9. Žiburys. 10. Rugiai. 11. Tešmuo. 12. Atskala. 13. Tėvams. 16. Ūksmė. 19. Alavas. 25. Ietis. 26. Brailis. 27. Not-ra. 28. Šurna. 29. Lotynai. 30. „Marti“. 31. Sāsaga. 34. Tiuso. 36. Kolona. 41. Orionas. 42. Trynys. 43. Tvarka. 44. Metisai. 45. Sueiga. 46. Juosta. 47. Si-dabra.

Kryžiažodžio atsakymas: Vasaros gaivumas.

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 016 teisingai išsprendė
ir atsakymus mums atsiuntė:

Laima Jakelaitienė, Evergreen Park, IL
Vida Bučmienė, Cleveland, OH

Ž. Buivydas

Dėkojame ir **Jadvygai Savickas** iš Nashua, NH, už pastangas.

Skaitytojams norime priminti, jog kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284. Lauksime!

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS PRAŠYMAS

Prašome visus įsijungti į rengia-mą JAV LB Socialinių reikalų tarybos pastato remonto vaju. JAV LB Socia-linių reikalų tarybos pastatas, esantis Marquette Park rajone, nupirktas 1985 metais, iki šiol nėra kapitaliai remontuotas. Dėl natūralaus senėjimo ir amortizacijos per pastaruosius keletą metų ypač pablogėjo pastato būklė. Aiškiai pastebimi įtrūkimai ir plyšiai lubose, pro kuriuos, esant prastam orui, į pastato vidų varva vanduo. Plyšių gausu visame pastate, todėl norint sutaisyti stogą nuodug-niai ir ilgam laikui, būtinas kapitali-nis remontas.

Smarkiai pablogėjus stogo būk-lei, lietus veržiasi į pastato vidų bei gadina vidaus apdailą. Nuo pastovaus vandens lašėjimo genda lubos, sienos ir netgi grindys. Remontas yra būti-nas. Nuo pastato įsigijimo (1985 m.) praėjo jau daug metų ir nemažai liūčių sezonų, kurie sugadino stogo bei lubų dangas, lubose net susidarė didžiuliai plyšiai, kurie ne tik negra-žiai atrodo, bet ir yra pavojingi.

Pastato vidus atrodo neestetiš-kai, nemalonu kviestis svečius, kurių tikrai atvyksta nemažai, kadangi čia veikia nemažai komitetų. Be Vyres-niųjų centro „Seklyčia“, lietuviško radijo „Margutis II“, įsikūrusi ir „Mar-quette Park specialioji apsauga“.

Dabartinė situacija kenkia pasta-to estetiniam vaizdui, ir, tuo pačiu, bendram lietuviškų organizacijų įvaizdžiui, mažina rinkos vertę bei sukelia daug nepatogumų šioje įstai-goje dirbantiems žmonėms.

Prašome visų nebūti abejingais lietuviškoms organizacijoms! Mums reikia Jūsų paramos!

Aukus siųskite: Marquette Bank, sąskaitos numeris — 775655. Fed. Tax ID 36-3163350 (parašykite — pastato remontui).

Soc. reikalų tarybos adresas:

2711-15 W. 71st Street,
Chicago, IL 60629.

Tel. 773-476-2655;

Fax. 773-436-6909;

el. paštas:

lhservices@sbcglobal.net

Džiaugiamės, jog ir toliau aukojami pinigai
„Seklyčios“ stogui pataisyti

Pinigus stogo remontui šią savaitę aukojo:

250 dol. — dr. Kastytis Jucas; po 100 dol. — Louis ir Albina Ramanauskas ir Gediminas Indreika; 50 dol. — Peter ir Aldona Rasutis; 25 dol. — Petras Meilus.

Nuoširdžiai dėkojame už jūsų aukas!

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Dr. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas

RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD

120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523

Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius,

žaisdas ir išsiplėtusias kojų venas.

Kosmetinė chirurgija.

3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655

773-233-0744 arba 773-489-4441

VILNIUS 2007

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš
įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai.
PIGIAUSIOS KAINOS!!!

VYTIS TOURS

40-24 235th Street

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS

**Ruošiamo 2008 m. keliones
į Šiluvos 400 metų jubiliejų.**

Dėl informacijos skambinti Rita Penčyllenei

Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyllenei tel/fax 708-923-0280

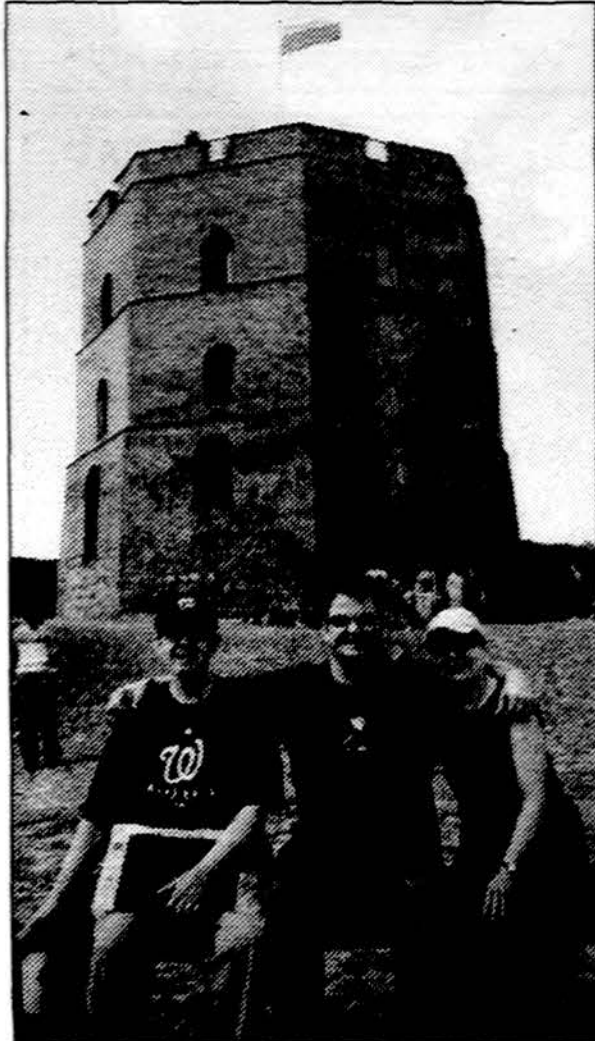
E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717

Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

DOVANA TĖVUI

Į Lietuvą keliaujame dėl įvairių priežasčių. Tačiau pasitaiko ir tokių kelionių, apie kurią mums neseniai papasakojo **Angela Bergeron**, žymaus lietuvių tautosakininko, dėsytoto, kelių studijų autoriaus, redaktoriaus ir visuomenės veikėjo dr. Jono Balio, liepos 2 d. atšventusio 98-erių metų sukaktį, duktė. Ji kreipėsi į „Draugą“, prašydama šią svarbią dieną kaip nors paminėti. Angela Bergeron sutiko ne tik atsakyti į keletą klausimų, bet svarbiausia — papasakoti apie šiais metais gegužės mėnesį įvykusią savo kelionę į Lietuvą. Telefonu ji pratarė, jog ši kelionė buvo jos dovana tėvui.

Trise ant Gedimino kalno.

– Gerbiama Angela, Jūsų tėvas yra gerai žinomas tautosakininkas, tyrėjas, profesorius, mokslininkas, redaktorius ir daugelio knygų bei straipsnių autorius. Kaip jautėtės, būdama gerai žinomos ir gerbiamos asmenybės dukra? Ar jaučiate, kad jis yra daugiau nei Jūsų tėvas?

– Žinoma, kai buvau vaikas, net nenumaniau, kad jis buvo tokia išskirtinė asmenybė. Kelionė į Lietuvą man atskleidė, kokį indėlį jis paliko. Aš buvau tikrai maloniai nustebinta, kad jį iki šiol prisimena. Augdama žinojau, kad mano tėvas rašytojas. Jis turėjo rašomąją mašinėlę ir nuolat vis kažką spausdindavo. Jis tai darydavo vienu, dviem pirštais, angliškai toks būdas vadinamas „hunt and peck“, bet darydavo tai greitai. Ant savo kortelių, kurių būdavo pilna visur, nuolat rašydavo įrašus. Prisimenu, kai jis rinko liaudies dainas, keliaudavo į kitus miestus, ieškodavo vyresnio amžiaus moterų, kad padainuotų jam dainas, kurias jis įrašydavo į juosteles. Namuose persirašydavo kiekvienos dainos žodžius. Magnetofonas nuolat gėsdavo. Tai buvo tokia sena technologija. Jis su lipnia juosta suključdavo ir toliau dirbdavo.

– Mums kalbant telefonu papasakojote, kad neseniai pirmą kartą nuvykote į Lietuvą. Kodėl keliavote būtent dabar, o ne prieš dvejus ar penkerius metus? Ar turėjote kokių nors tikslų vykdama į Lietuvą?

– Mano tėvas labai ilgai susirašinėjo ir bendravo su savo sūnėnu Klaipėdoje – Stasiu Sasnausku. Aš radau

keletą Stasio ir jo mamos (mano tėvo sesers) laiškų. Tad pati pradėjau rašyti Stasiui laiškus, o neseniai ir elektroninius. Norėjau pamatyti šalį, apie kurią tiek daug esu girdėjusi, pamatyti namą, kuriame gimė mano tėtis, taip pat nuvežti ir Kryžių kalne pastatytą kryžių savo tėvams pagerbti ir atminti – tik taip jie galėjo sugrįžti į šalį, kurią taip mylėjo. Mano tėvai Lietuvą paliko 1944 metų vasarą. Manau, kad mintis pasitraukti, išgelbėti jų gyvybes. Tėvas niekada negrįžo, nes jis jautė, kad yra išvežamųjų sąraše ir bus suimtas dėl savo antikomunistinių pasisakymų. Tad Lietuvoje norėjau pati asmeniškai susitikti su savo giminėmis ir sužinoti daugiau apie savo geneologiją. Visa tai įvykdžiau. Kodėl tai buvo tinkamas metas kelionei? Aš žinojau, kad šalis labai sparčiai atsigauna. Pasiakalbėjau su keletu žmonių, kurie ten lankėsi ir jie mane padrąsino šiai kelionei.

– Lietuvoje Jūs susitikote su žmonėmis, kurie puikiai žinojo Jūsų tėvo darbus. Kas buvo tie žmonės? Gal galėtumėt apie tai daugiau papasakoti?

– Rita Repšienė Lietuvių literatūros ir tautosakos institute Vilniuje. Ji redagavo 5 tautosakos tomus. Jos uošvis, žinomas dailininkas Petras Repšys, nutapė freskas Vilniaus universitete (nesu tikra kuriame iš pastatų). Šiose freskose įvaizdinti liaudies pasakojimai, taip pat „gyvenimo medis“ – visa tai paimta iš mano tėvo darbų. Susitikau ir su Teodora Morkūniene Rumšiškėse.

– Kadangi tai buvo Jūsų pirmoji kelionė į Lietuvą (kai išvykote iš Lietuvos tebuvo 2 metų), kokie Jūsų įspūdžiai?

– Vykome 2007 m. gegužės 22–30 d. Tai buvo atradimų kelionė. Atradau daug dalykų apie savo gimtąją šalį, jos istoriją ir jos žmones. Sužinojau daug apie savo tėvo jaunystės metus, kas nulėmė jo apsisprendimą pasirinkti tokią profesiją ir padėjo susiformuoti jo charakteriui. Supratau, kad nors jis 63 metus pragyveno toli nuo Lietuvos, žmonės vis dar jį prisimena ir yra jam dėkingi, už jo įnašą renkant ir įrašinėjant lietuvišką tautosaką. Pamačiau, kad Vilnius – moderni Europos sostinė. Mes visi patyrėme nuoširdų mano pusbrolio Stasio ir jo šeimos vaišingumą. Mano tėvas buvo ne tik Stasio dėdė, bet ir krikšto tėvas, tad jie buvo labai artimi, net ir susirašinėdami jau po

Dr. Jonas Balys 2001 metais su dukra Angela.

1990 metų. Šis jautrus ir malonus žmogus man papasakojo neįkainojamą istoriją iš manų tėvo jaunystės.

Mano giminės

Susitikau su savo giminėmis pirmą kartą gyvenime. Pasimačiau su 16 artimųjų. Jie gyvena Klaipėdoje, Kupiškėje ir Vilniuje. Jie niekada niekur kitur negyveno, pasiliko čia net atkakliai bombarduojant per Antrąjį pasaulinį karą. Šie puikūs žmonės su mumis praleido 3 dienas ir parodė daug nuostabių vietų, taip pat ir namą – kuriame gimė mano tėvas.

Tėviškeje

(Krasnovoje, netoli Kupiškio)

Namas buvo pastatytas 1860 metais mano proprosenelio. 1880 metais pastatytas medinis namas. Užaugus vaikams ir jiems sukūrus šeimas buvo pastatyti 2 priestatai. 1909 metais gimė mano tėvas, jis buvo jauniausias šeimoje ir turėjo brolių bei seserį. Namas vis dar priklauso šeimai. Jie jį išlaiko ir čia visi kartu praleidžia atostogas. Tebestovi ir malūnas bei pirtis. Už namo teka nedidelis upelis. Mano tėvas 1925 metais nupiešė savo tėviškęs paveikslą, turiu jo kopiją. Taip pat ten yra išlikusi ir kėdė bei stalas, kuriais jis naudojosi būdamas studentu. Iš Kauno namo grįždavo traukiniu, tada paeidavo iki namelio, kur laikė dviratį, vėliau – motociklą, ir nuvažiuodavo į miestelį. Ketvirtą de-

šimtmečio pradžioje namuose gyveno Stasys, trys jo broliai, motina, tėvas, mano senelė ir mano tėvas.

Kai atvykau, tą dieną buvau tikra įžymybė. Miestelio istorikas rinko medžiagą apie žymius miestelio žmones, gyvenusius netoli upės. Jis susitiko su mumis miestelio bažnyčioje. Tai – Kristaus Karaliaus bažnyčia Kupiškėje, pastatyta aukomis 1882 metais. Joje buvo pakrikštytas mano tėvas. Istorikas norėjo paklausti keletą klausimų apie jį. Taip pat besilankydami sustojome prie pačių gražiausių mano kada nors matytų kapinių. Paminklai, gelės, medžiai buvo nuostabūs, uoliai prižiūrimi miestelio gyventojų. Čia palaidotas mano senelis. Jo antkapyje įrašyta, kad Jokūbas Balys buvo knygnešys, kuris gabeno uždraustas lietuviškas knygas iš Prūsijos į Lietuvą. Stasys man parodė, kur šios knygos buvo slepiamos – po grindų lentomis namuose.

Kryžių kalnas

Apsilankiau vienoje iš pačių garbingiausių tikinčiųjų vietų katalikiškoje Lietuvoje – Kryžių kalne. Čia pastačiau kryžių su savo tėvų vardais, kurį išdrožė Stasys. Mano svajonė buvo padaryti taip, kad tėvai dar kartą sugrįžtų į savo gimtąją žemę, jei ne kūnu, tai nors ir dvasia.

Rumšiškių liaudies buities muziejuje po atviru dangumi

Direktorė Teodora Morkūnienė mums surengė ekskursiją. Ji mums papasakojo daug legendų ir papročių iš kiekvieno regiono. Kai aš pasakiau, kas mano tėvas, jos akysse pasirodė ašaros. Ji turėjo jo knygų, pradėjo dainuoti senas liaudies dainas. Taip pat davė keletą dovanų perduoti mano tėvui. Ji maldavo mane pasakyti jam, kokia Lietuva yra dėkinga už jo darbą išsaugant lietuvišką tautosaką.

Tai buvo ilga, bet turininga kelionė. Mes pamatėme tikrai daug, bet dar daugiau liko kitiems kartams. Taip pat norėtusi įtikinti ir kitus giminaičius čia atvykti. Šauniau, kad mūsų sūnus Robertas čia puikiai praleido laiką. Tai jo pirmą kelionę į Europą ir tikrai ne paskutinę.

Kalbino Dalia Cidzikaitė
Vertė Aurelija Tamošiūnaitė

Tėvo tėviškė.

XI ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

ANTANAS DUNDZILA

Vienuoliktasis Vilniuje leidžiamas „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ (VLE) tomas birželio mėn. pasiekė Ameriką. Jis prasideda raidėmis Kr, baigiasi Len, pačiame abėcėlės viduryje. Pagal leidybinio darbo pradžioje skelbtą pažadą išleisti 20 tomų, vienuoliktuoju jau persirista per VLE leidimo pusiaukelę. Žvelgiant į darbo pradžią 2001 metais, leidyklos pažadu ar išterme abejoti netenka. Kai Vilniuje iš mūro kyla Valdovų rūmai, tai atkurtoje Lietuvoje leidžiama enciklopedija dunkso intelektualiniu mūru kiekvienam. Jau dabar viso turime beveik 9,000 puslapių enciklopedinių duomenų. Kiekvieno tomo metrikoje skelbiama, kad yra suplanuota 115 tūkst. straipsnių, 24 tūkst. iliustracijų, 650 žemėlapių. Penktadalis enciklopedijos skirtas Lietuvos ir liuanistikos temoms. Po pirmųjų tomų grubiai, statistiniu imties metodu patikrinęs B raidę, galėjau teigti, kad temos apie Lietuvą ir liuanistiką tą penktadalį smarkiai viršijo. Visa tai džiugina. Šiandieną stovint ant dvyliktojo tomo slenkščio, taip pat džiugina laukimo vilties išsipildymas: juk kitas tomas bus ypatingas, jame bus Lietuva!

Susidaryti bendrą tomo vaizdą įmanoma pabaksnojant į vieną kitą reikšmingesnį ar įdomesnį straipsnį, nes, toli gražu, išsamiau visų neaprepsi. Čia parinkti straipsniai sugrupuoti į asmenybes ir reiškinius.

Asmenybės

Pats pirmas tome į skaitytoją iš nuotraukos žvelgia dar jaunas Krėvė-Mickevičius, apie jį ir ilgokas rašiny. Matau išeivijoje daug pasidaravusių L. Kriaučeliūną, kariuomenei vadovavusių gen. J. Kronkaitį, Kaune perlaidotą prel. M. Krupavičių. Sustojau prie kontraversinių gen. P. Kubiliūno, vokiečių okupacijos metu buv. generalinio tarėjo, po karo Vokietijoje sovietų pagrobto ir sušaudyto, bruožų. Jo biografija santūriai, tačiau objektyviai parašyta. Čia pat — sovietų okupacijos metu Lietuvoje labai populiarius, buv. Vilniaus universiteto rektorius J. Kubilius. Jo biografija daugiausia sutelkta į pasiekimus matematikoje, nė žodelio, net dabar, kad tuoj po karo Eržvilko apylinkėse dalyvavo rezistencijoje. Taip pat tėvas ir sūnus Kubiliai: eismo nelaimėje žuvęs literatūrologas Vytautas ir buvęs LR ministras pirmininkas Andrius. Du Kudirkos: lietuviško himno autorius Vincas ir 1970 m. Amerikos pakrantėje iš sovietų laivo bandęs pabėgti, amerikiečių nusikalstamai grąžintas, vėliau Amerikon išleistas Simas. Daug pastatų Lietuvoje ir Amerikoje suprojektavęs S. Kudoka, rezistencijos tyrinėjimuose besireiškianti, Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė D. Kuodytė, XIX a. lietuvių kalbos gramatikos autorius F. Kuršaitis. Filosofas, Nepriklausomybės akto signataras, Seimo narys B. Kuzmickas ir kun. K. Kuzminskas, nepaprastai daug išeivijoje pasidaravęs „Katalikų bažnyčios kronikai“, ją spausdinant ir platinant Vakaruose. Išeivijos spaudos darbuotojas, buvęs „Drau-

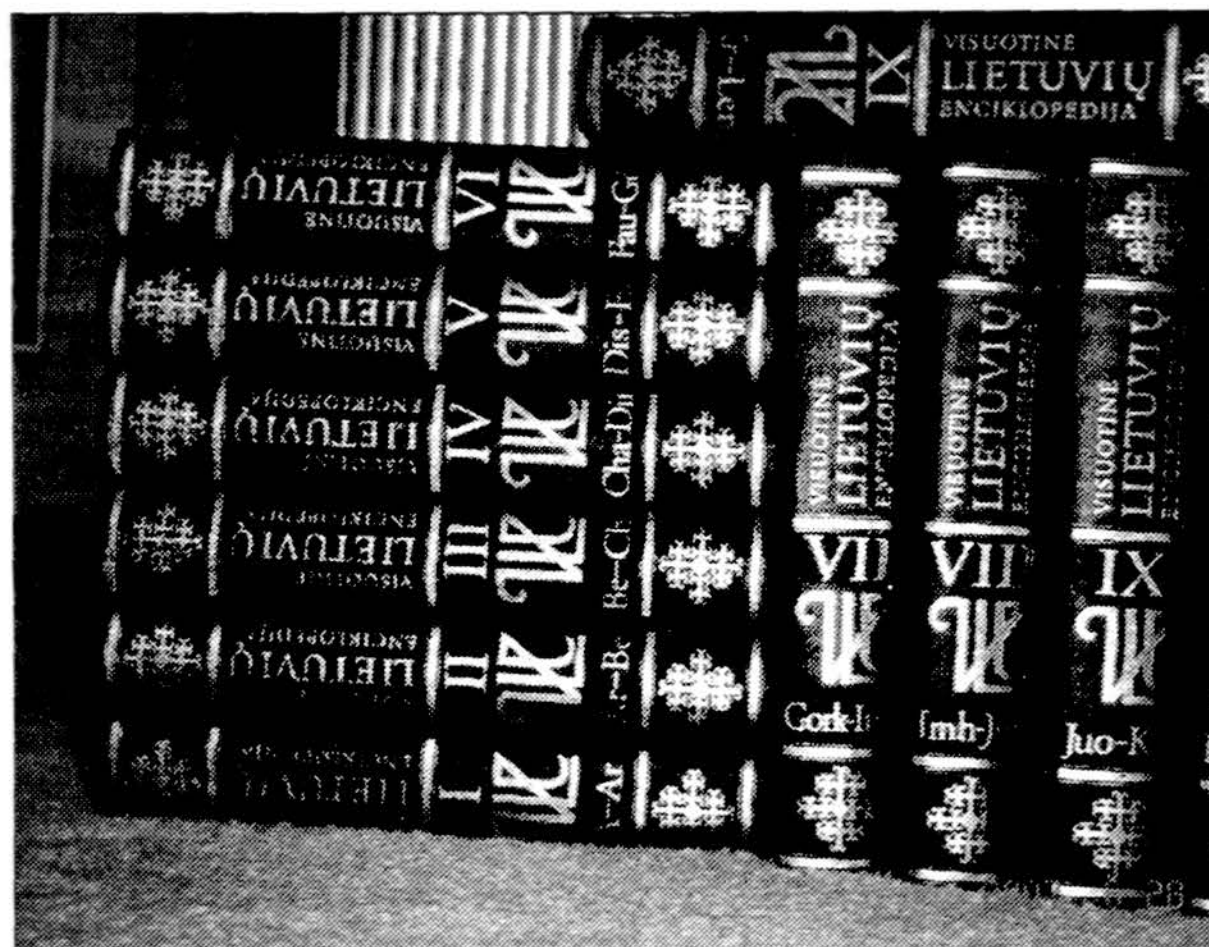
go“ redaktorius Br. Kviklys. Ir per visą puslapį tai užsitarnavęs Vytautas Landsbergis. Tarp enciklopedijoje sumintųjų tolygiai įdomu pagalvoti apie tuos, kurie nepateko. Nustebau, pavyzdžiui, neradęs žymių prieškarinių įmonių (Maisto, Lietūkio, Pažangos akc. b-vės ir kt.) steigėjo bei vadovo J. Lapėno.

Nors ir paviršutiniškai lyginant šį tomą su „Lietuviškąja tarybine enciklopedija“, įdomūs kai kurie papildymai bei asmenų atranka. Pavyzdžiui, žvelgiame į tūlą J. Kuolelį, nuo 1976 m. buvusį net partijos Centro komiteto nariu — jis priešinosi Nepriklausomybės atkūrimui, 1991 m. sausio 13 d. buvo vienas iš perversmo organizatorių, teismo baustas ir 1999-2004 metais kalintas. Neaišku, kokių pagrindu jis įtrauktas į dabartinę enciklopediją, nes, žemiau matysime, yra ir kitokių pavyzdžių. Tiesa, dabartinėje daug mažiau okupacinio režimo darbuotojų su rusiškais pavardėmis.

Tarp į enciklopediją įtrauktų asmenų specialiai ieškojau rezistencijos dalyvių, partizanų. Tai aktualu, mes baiminamės, kad vis pasigirsta ir kitokių balsų, o kartais ryškėja net keista oficialioji laikysena. Todėl raminančiai paveikė pamačius 1941 m. sukilime dalyvavusį ir 1945-1949 metais partizanavusį J. Krikščioną, Aukštaitijoje vadovavusį J. Krikštaponį, partizanavusį literatūrologą, rašytoją B. Krivicką, puikų partizanavimo dienoraštį palikusį kun. J. Lelešių ir kt. Čia lygiagrečiai su jau minėtu J. Kuoleliu iškilo šioks toks atrankos neaiškumas: pavyzdžiui, enciklopedijoje nėra K. Kubilinsko, rašiusio eilėraščius, partizanavusio, bet vėliau sovietams įsiteikusio penkių partizanų mirtimi. Ar sąmoningai nėra Kubilinsko, kai, pavyzdžiui, yra Kuolelis?

Reiškiniai

Laimingu sutapimu, pačioje pradžioje randame visiems įdomų net 2-1/2 puslapių rašinį apie krepšinį — su dviem nuotraukom, čempionatų lentelėmis ir aikštės schema. Nors Europos lygyje Lietuvos krepšinio aukso amžius lyg ir išblėso, vis dėlto po 1990 m. matome po vieną vyrų aukso ir sidabro laimėjimą. Skaitome apie Krėvos pilį bei sutartį. Straipsnis su nuotrauka apie JAV kukluksklaną (Ku Klux Klan). Kultūrai ir su ja susijusiems reiškiniams bei leidiniams skirti 24 puslapiai. Išeivijai malonu, kad pagrindinei temai apibėžti autorius L. Donskis naudojosi ir V. Kavolio darbais. Paminėti kunigaikščio, kunigaikštystės, kunigo terminai; išsamiai aprašytos Kuršių marios ir Kuršių Nerija. Straipsnyje apie lagerius dominuoja dviejų lapų SSRS žemėlapis su lagerių vietovėmis, žemėlapyje aiškiai išskirtos okupuotos Baltijos šalys. Lazeriams su jų technologijai skirti net keli puslapiai. Apie laisvę pateiktas reikšmingas straipsnių rinkinys, o aptariant laisvės problematiką suminėti išeivijos mastytojai: J. Girnius, V. Kavolis, V. Doniela, A. Mickūnas. Kaip ir kiti kraštai, su nuotraukomis bei žemėlapiais, plačiai aprašytos kaimynės: Latvija ir Lenkija. Greta lietuviškai

skambančio ledkalnio tuoj pat įrašytas (sinonimu įteisintas?) aisbergas.

Bendrai žvelgiant, VLE beveik stebina iliustracijų gausa ir ypač spalvotų iliustracijų kokybe. Reikia paminėti ir tinkamai parinktą šriftą — straipsnius lengva skaityti. Enciklopedijos antraštiniai žodžiai, įskaitant tikrinius daiktavardžius, sukirčiuoti. Tai irgi labai teigiamas, pastangų pareikalavęs bruožas. Ruošiant šį straipsnį ir pavarčius daugiatomes angliškąsias enciklopedijas, būtina su pasididžiavimu pastebėti, kad mūsų — daug puošnesnė, akiai malonesnė. Aišku, joje rasis ir trūkumų — ir redakcinių, ir spaudos darbo. Į juos iš dalies atsako puslapiai, skirti svarbesnėms klaidoms atitaisyti, ar kiti papildymai. Po ankstyvesnių tomų pasirodymo redakcija net spaudoje aiškino kai kurias redakcines gaires.

Manau, jog reikšminga, kad enciklopedijos pavadinime vartojamas pažymyns „lietuvių“, bet ne „Lietuvos“ ar kaip nors kitaip. Vieniems (tarp jų ir man) — tai svarbus, sveikintinas bruožas, kitiems — net akibrokštas, nes, nepaisant, pavyzdžiui, Konstitucijos įvade pabrėžtos lietuvių tautos, šiais laikais Lietuvoje „lietuvių“ termino — nebent jie būtų vokiečių okupacijos meto kolaborantai ar nusikaltėliai — vengiama. Turbūt todėl ir abi okupacinių metų enciklopedijos (~1971, 1980) diplomatiškai vadintos „lietuviškosiomis“, bet ne „Lietuvos“, ne „lietuvių“.

Stebėjau ir tebesistebiu, kad šiais laikais leidžiama daugiatomė enciklopedija, bet be kompiuterinės technologijos kompaktinių plokštelių (CD). Žinant, kad tekstai rinkti ir maketuoti kompiuteriu, jas juk galima pigiai pagaminti. Turbūt, saugant autorines teises, bijota piratinio kopijavimo.

Enciklopedijos metrika labai išplėsta, nes ties ja dirbo daug autorių, recenzentų, specialistų grupių, redakcijų ir t.t. Leidėjas — Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, kurio tarybai pirmininkauja (apsieinant be Lietuvoje įprastų akademiinių titulų virtinės) Z. Zinkevičius. Vyriausiąją redakciją sudaro A. Račis, mokslinė redaktorė O. Pečiulienė ir dailininkas A. Broga. Pažymėta, kad enciklopediją globoja LR prezidentas.

Lyginant šį tomą su 2001 metais išleistu pirmuoju tomu, reikia pastebėti vadovybės pastovumą: Zinkevičius, Račis, Pečiulienė, Broga ir kt. užima tas pačias pareigas.

Mokslinėje redakcijoje išvardinta net 80 pavardžių, joje absoliučiai dominuoja moterys, jų net 64! O jei manytume, kad mokslinės redakcijos esminiai dalyviai yra verti paminėjimo enciklopedijoje, tai klystume. Štai menotyras Kulbytė, tikslųjų ir technologijos mokslų Kuliešienė bei Krutiniienė, socialinių mokslų Kudirkaitė į tomo puslapius nepateko. Gal enciklopedijai tai nereikšmingos pareigos?

Straipsnių autorių bei recenzentų skaičiaus, nuotraukų autorių nė nebūdžiau suskaičiuoti, nes pavardžių smulkiu šriftu net devyni puslapiai. Jie rodo milžinišką šio darbo apimtį. Visa tai negalėjo apsieiti be kompiuterinės duomenų bazės, kurią sukūrė — čia būtina tai pažymėti — V. Brijūnas. Akin krito faktas, kad autorių sąrašas neatpažinau nė vienos pavardės iš išeivijos. Ar ne keista? Tiesa, padėkose tarp kitų institucijų yra paminėta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybė Vilniuje.

VLE tiražas yra smukęs ar bent svyruoja: pirmųjų tomų išleista 20,000 egzempliorių; IX ir X-o t. — 14,500; XI-o t. pakilęs iki 16,000 egz.

Eilinį knygos mėgėją bei enciklopedijos naudotoją XI-as tomas, o ir visa VLE, džiugina. Tai profesionaliai varomas didelės apimties darbas, reikalingas ir kraštui, ir išeivijai. Dar pridėsiu, kad, ruošiant straipsnį, man pačiam buvo įdomu į šį tomą „pasinerti“, šiais reikalais pagyventi. Tikiuosi, kad ir skaitytojas šį tą įdomaus čia atras.

Nuoseklumo dėlei pateikiu oficialios metrikos ištrauką: „Iliustruotas mokslinis informacinis leidinys apie Visatą, pasaulį ir Lietuvą... Pateikiama naujausių duomenų iš visų mokslo bei gyvenimo sričių ir jų istorijos, aprašoma valstybės, žymiausių istorinės asmenybės ir amžininkai...“

Leidyklos adresas: L. Asanavičiūtės g. 23, LT-04315 Vilnius, www.meli.lt.

NEKILNOJAMASIS TURTA

GREIT PARUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis
1st Choice Real Property
Tel.: 630-205-9262
E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- Nemokamas įkainavimas
- Nemokama rinkos analizė
- Pirkimas
- Pardavimas
- Surandame optimaliausią finansavimą

PARUODA

PARUODAMAS „CONDOMINIUM“
2 mieg., 2 tualetų Pasaulio lietuvių centre. Kaina \$159,000
Tel. 312-876-9687

SUNNY HILLS, FL PARUODAMI NAMAI:

- 2 namai ant Boat ežero kranto. 2 mieg. ir 2 vonios, valgomas, veranda, garažas. \$145,000 ir \$149,000.
- 3 mieg. 2 vonios. Be garažo, tik su vieta automobiliui \$130,000.
- Naujas, 2006 m. statybos: 4 mieg. 2 vonios 1500 kv. pėdų, granito virtuvė, didysis miegamasis su „jacuzzi“, valgomas. Kaina sumažinta nuo \$235,000 iki \$225,000.
- Naujas namas: 3 mieg. 2 vonios, 2 automobilių garažas, 5 1/2 acres, daug įvairių vaismedžių, didysis miegamasis su „jacuzzi“, vonia ir dušu. \$275,000.

Bluewater Properties LLC,
tel. 850-773-3333, Genė.

SIŪLO DARBA

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjomis kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Spa Constantine grožio salonui reikalingi terapistai, manikiūristai, estetikos specialistai, registratoriai. Privalo turėti leidimą.
Reziūmė siųsti fax. 708-233-5944, tel. 708-805-2696

Ieškome auklės Vašingtone
Ieškome pilno etato, legalios auklės. Geras atlyginimas, sveikatos draudimas, gyvename Marylande.
RutaKS@aol.com (301) 987-0322

Century 21 Accent Homefinders
9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

PASKOLOS
INTERBANK MORTGAGE COMPANY
Paskolos nekilnojamam turtui
Perfinansavimas „no closing costs“
GEDIMINAS ZAREMBA
630-915-8865
Illinois Residential Mortgage broker/Bank

PRIEŽIŪRA
Prilimsime gyventi prie šėimos pagyvenusį žmogų, kuriam reikalinga pagalba. Nuosavas namas, atskiras kambarys, šviežias lietuviškas maistas. Mažas užmokestis. Gyvename Oak Lawn. Tel. 773-968-1639

VISKAS KAS REIKALINGA VYRESNIAI ŽMOGUI...
Švara, šviežias maistas, gera priežiūra nuosavame name...
1-773-744-6116
1-630-445-5333

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL 60453
708-423-5900

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

AS Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą FREE ESTIMATE
7 dienas per savaitę 773-778-4007 773-531-1833

Greitai, kokybiškai, priinama kaina atliekame elektros, „plumbing“, medžio darbus. Tvoros, grotos, dažymas, virtuvų, „basement“ įrengimas, cemento liejimas, stogų taisymas. Kokybė garantuota. 773-550-3404

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogių „lay-away“ planu. Atliekame visus foto-laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikabinsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT **Lufthansa** **SAS** **FINNAIR** **KLM**

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI | LIETUVA IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

MŪSŲ ŠEIMOSE

VESTUVĖS, VESTUVĖS, VESTUVĖS

Spalio 21 d. jaunavedžius Lią Krivinskaitę ir Spencer Shepard IV sutinka vestuvinis pulkas: iš k. Jason Viloso, Dainius Krivinskas, Spencer ir Lia, Clarissa Shepard ir Danutė Krivinskaitė. Lia, Harvardo teisės mokslų abiturientė, vyksta į Milwaukee, Wisconsin, kur ji eis teisėjų padėjėjos pareigas Septintojo Rajono Federaliniame Apeliaciniame teisme. Spencer Shepard IV, North Carolina universiteto magistras, dirba kompiuterių inžinieriumi.

Vasara vestuvių metas. Kiek daug sumainoma žiedų būtent šiuo gražiuoju metų laiku! Kas susituokė? Kur ir kada susituokė? Kaip švenčiamos vestuvės Amerikoje? Galų gale, ar ir Jūs ten buvote, alų midų gėrėte, per barzdą varvėjo ir nieko burnoj neturėjote? Mums įdomu viskas!

Slyskite aprašymus, senas ir naujas nuotraukas, reportažus, įspūdžius, sveikinimus į „Draugą“ adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org

Tėja – Vilijos (Račiūnaitės) ir Ralph Johnson dukra jau ketveri metai kal šoka „The Dance Studio Ltd.“ Lemont. Nuotraukoje: Tėja – undinė.

Margumynai

Lenkijoje bus pastatytas kino miestelis

Netoli Varšuvos esančiame kariniame miestelyje bus įkurdintas „lenkiškasis Hollywood“, kurį lenkų žurnalistai jau spėjo pavadinti „Polivudu“, nusprendė Lenkijos kultūros ministerija.

Kaip rašo dienraštis „Dziennik“, kino miestelis kuriamas 80 km nuo Varšuvos, netoli Pilica miesto. Tam tikslui Gynybos ministerija perdavė visą buvusių kareivinių plotą – 467 hektarus. Čia numatyta pastatyti mažiausiai 10 paviljonų, kurių bendras plotas bus 7 tūkst. kvadratinio metrų.

Buvę karinių lėktuvų angariai bus pritaikyti dekoracijų ir rekvizito gamybai, be to, numatyta pastatyti

arklidę, šiltnamį, kostiumų, ginklų ir automobilių nuomos paviljonus. Kino miestelyje nuolat dirbs 200 žmonių, o filmavimo metu jų skaičius išaugs iki 1,500.

„Polivudo“ statyba, kuri bus pradėta kitų metų pradžioje, kainuos apie 100 mln. eurų (345 mln. litų). Lenkija skirs 15 mln. eurų, o likusius pinigus pažadėjo skirti Europos Sąjungos (ES) struktūriniai fondai.

Lenkai per metus sukuria apie 30 vaidybinių filmų, tačiau specialių kino paviljonų neturi, todėl neretai savo juostoms filmuoti nuomojasi Lietuvos kino studijos patalpas.

Pagal BNS

Sveikiname Vaivą

LAIMA APANAČIENĖ

Birželio 16 d. „Drauge“ Aurelija Tamošiūnaitė kalbino Dovilę Baniulytę, kuri bakalauro studijas Loyola universitete (Čikaga) baigė aukščiausiu pagyrimu (summa cum laude). Tai ne vienintelė taip gerai mokslus universitete baigusi lietuvaitė.

Man labai smagu supažindinti mūsų skaitytojus su Vaiva Bučmyte-Mieldažiene, kuri š. m. gegužės 20 d. aukščiausiu pagyrimu (summa cum laude) baigė John Carroll universitetą University Heights, Cleveland priemiestyje.

Prisimenu mūsų pirmąjį susitikimą su šia jauna moterimi (2005 m. Vaiva ištekojo už Ryčio Mieldažio). Tai buvo prieš keletą metų Dainavoje. Jos mama, žinoma mokytoja, „Aušros“ aukštesniosios liuanistinės mokyklos vedėja Vida Bučmienė, atvažiuodama į mokytojų tobulinimosi kursus skaityti paskaitų mokytojams, atsivežė ir savo, dar tada moksleivę, dukrą Vaivą. Buvau neseniai atvažiavusi iš Lietuvos, tad mane labai nustebino Amerikoje gimusios jaunos merginos lietuviška tartis. Ir ne tik tartis. Mergina puikiai žinojo Lietuvos istoriją, buvo susipažinusi su lietuviška literatūra, grojo fleita. Tais metais, o po to dar keletą vasarų, Vaiva stovykloje dirbo su vaikų vadove. Matyt, ta meilė vaikams ir mamos pavyzdys paskatino ją studijuoti pedagogiką.

2002 metais Vaiva pirmąją mokine baigė „Aušros“ aukštesniąją liuanistinę mokyklą ir įstojo į Pedagoginio liuanistikos instituto (Čikaga) neakivaizdinį skyrių, kurį baigė po poros metų.

2003 m. baigė Villa Angela – St. Joseph gimnaziją ir tais pačiais metais, gavusi 4 universitetų pasiūlymus su stipendijomis, pasirinko John Carroll universitetą. Gavo dvi stipendijas – Presidential scholarship ir American values scholarship. Vaiva ne tik mokėsi universitete, bet aktyviai dalyvavo tiek universiteto, tiek lietuviškos veiklos ruošiamuose kursuose – laimėjo 1-ąją vietą lietuviškos patriotinės poezijos konkurse, universitete buvo apdovanota premijomis už rašinius anglų kalba bei gerą

Vaiva Bučmytė-Mieldažienė

rusų kalbos mokymąsi.

Kaip gera studentė V. Bučmytė buvo priimta į Phi Eta Sigma National Honor Society (aukštais pažymiais baigusiems pirmuosius metus), vėliau – 2006 m. – į Alpha Sigma Nu: The National Jesuit Honor Society (tai vienas aukščiausių studentų, besimokančių jėzuitų mokyklose, apdovanojimų).

Vaiva ne tik gerai mokėsi universitete. Ji aktyviai dalyvavo ir lietuviškoje veikloje. 2003-2004 mokslo metais, padirbėjusi 7 klases mokytojos padėjėja Šv. Kazimiero liuanistinėje mokykloje (Cleveland), 2004-2007 metais dirbo šios mokyklos darželio mokytoja. Daug metų šoko „Grandinėleje“, kaip jau minėjau, buvo vaikų vadovė mokytojų tobulinimosi kursuose Dainavoje.

Neužmiršta Vaiva ir skautų veiklos – kiek leidžia laikas talkina skautų „Neringos“ tuntui, padeda ir JAV LB Cleveland apylinkės valdybai.

Sveikiname Vaivą universiteto baigimo proga ir tikime, kad ji tęs mokslus toliau, o juos baigusi bus ne tik angliakalbių mokinukų mokytoja, bet, kaip ir iki šiol, dirbs lietuviškoje mokykloje.

Ačiū ir tėveliams Vidai ir Gedinui Bučmiams, išauginusiems puikią dukrą.

MADOS, MADOS, MADOS

Nepameskite galvos parfumerijos parduotuvėje

Išsirinkt kvapalus gali būti sunki užduotis, tuo labiau, jei juos perki ne sau. Vienas iš galimų tokios problemos sprendimų – pirkti populiarius kvapalus, mėgstamus daugelio. Tokiu atveju vis tiek negali būti tikras, kad kvapas žmogui, kuriam skirta ši dovana, tikrai patiks, be to, juk žymiai smagiau padovanoti kažką originalio, parodančio, kad žmogų tikrai pažįstate. Kvapai turi atspindėti jiems skirtą žmogaus požiūrį į gyvenimą, charakterį. Kažin kaip atrodytų, jei vaikas pirktų tokius pačius kvapalus mamai ir merginai. Visus kvapalus parfumerijos specialistai skirsto į šešias kategorijas.

Gėlių. Tai plačiausia ir populiariausia kvapų paletės sritis. Dažniausiai naudojami rožių, gvazdikų,

apelsinų žiedų, jazminų aromatai. Jie taip pat dažnai maišomi tarpusavyje, kad būtų išgautas išskirtinis gėlių puokštės pojūtis. Pirkite juos žmogui, mėgstančiam romantiką ir švelnumą.

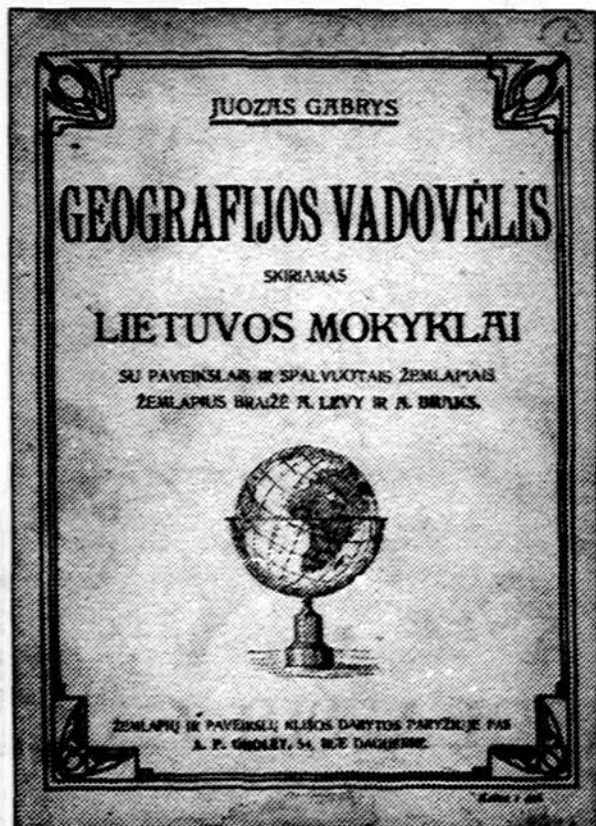
Citrusiniai. Šios grupės aromatams priskiriami citrusinių vaisių kvapai, pvz. citrinos, apelsinai, mandarinai. Jie sukuria ryškia, stiprią aurą, kuri natūraliai atgaivina ir nuteikia pakylėtai. Tai vieni seniausiai žinomų kvapų žmonių istorijoje. Pirmiausia citrusiniai aromatai buvo sukurti vyrams, tačiau dabar jais su malonumu naudojasi ir moterys. Šiuos kvapalus dažnai renkasi verslininkai, kiti žmonės, propaguojantys aktyvų gyvenimo būdą.

Nukelta į 15 psl.

JUOZO GABRIO VADOVĖLIS

PETRAS PETRUTIS

Peržiūrint Lituanistikos tyrimo ir studijų centre atėjusią knygų siuntą, buvo užtikta nematyta 1916 m. (beveik prieš šimtą metų) išleista knyga. Tai – mokykloms skirtas vadovėlis. Knygos pavadinimas toks: „Geografijos vadovėlis skiriamas Lietuvos mokykloms“. Tituliniame puslapyje parašyta, kad knyga buvo premijuota vadovėlių konkurse. Deja, nė vienu žodžiu neužsiminta kas, kur ir kada tą konkursą paskelbė ir kas tą knygą (vadovėlį) išleido. Vadovėlio autorius Juozas Gabrys.

Prakalboje rašoma: „Skaitau būtinai reikalinga pačiam turinį patalpinti atsakančias iliustracijas ir žemėlapius, be kurių mokinyms neprivalo nei žingsnio žengti geografijos besimokydamas.“ Gal todėl ir šioje kny-

goje yra išspausdinti šeši spalvoti žemėlapiai ir nemažai iliustracijų.

Vadovėlio pradžioje aiškinama apie Žemę ir jos vietą pasaulyje. Pavyzdžiui (rašyta netaisyta): „Žemė sukasi kaip ratas aplinkui savo ašį. Žemė apsisuka aplink savo ašį per 24 valandas.“ Toliau taip rašoma: „Yra da žmonių, ką negali suprasti, nenori tikėti, kad žemė sukasi. Ir išties nelengvas tai yra daigtas, daug reikėjo mokslininkų privedžiojimų, prirodymų ir tyrinėjimų, kol pasisekė tai pilnai prirodyti.“

Ilgai žmonės manė, kad mūsų Žemė lėkšta. Buvo berods, vienas kitas galvočius ir gilioj senovėj, ką spėjo, kad Žemė – kamuolys, bet tik spėjo, bet prirodyti neprirodė. Vėliau XVI, XVII amž. atsirado mokslininkų, kurie jau ėmė įrodinėti, kad Žemė kamuolys. Buvo tai Kopernikas, lenkų astronomas (1473–1543) ir Galilėjus, Italų astronomas (1564–1642). Jiedu jau mokėjo prirodyti, kad Žemė yra apvalus rutulys, kad jis ritasi aplink Saulę, o ne Saulė aplink jį.“

Vadovėlio autorius toliau aiškina ne tik Žemės, bet Saulės ir kitų dangaus kūnų savybes. Taip pat aprašo žemėje ir vandenyse gyvenančius gyvūnus. Nemažai vietos skiria Žemės gyventojų ir civilizacijos aprašymui. Autoriaus žodžiais: „Praslinko ištisi amžiai, kol mūsų bočiai atsiekė dabartinę civilizacijos laipsnį. Idant atsiekti tikrą kultūros laipsnį, gyventojai vieno krašto privalo susivienyti, jie privalo mylėti bendrą savo tėvynę.“

Atskirai aprašomos pasaulio dalys – Europa, Azija, Afrika, Amerika, Australija.

Lietuvos aprašymui skiriama 17 puslapių. Aprašomos Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino gubernijos ir Mažoji Lietuva.

Pabaigoje aprašomi švietimo („apšvietimo“ – knygoje) reikalai: „Apšvietimas mūsų krašte sulyginamai su kitais vakarų Europos kraštais stovi žemai. Pas mus ne visi moka skaityti ir rašyti. Pas mus nėra priverstino vaikų mokymo. Pradedamųjų mokyklų Lietuvoj sulyginimai yra nedaug ir į tas pačias žmones nenoriai leisdavo vaikus, nes ten iki 1905 m. mokama vien rusiškai. Dabar, nuo 1905 m. mūsų pradedamosios mokyklos kiek pagerėjo; leista mokyti ir lietuviškai, bet dar toli gražu, kol jos susilygins su vakarų Europos mokyklomis. <...> Blogiausia, kad nėra Lietuvoj augstosios mokyklos – universiteto. Buvo Vilniuje pagarsėjęs visame pasauly universitetas, bet jį panaikino Rusų valdžia 1840 m.“

Be mokyklų dar daug prisideda prie žmonių apšvietimo laikraščiai, knygos. Mūsų krašte dar tik penkti metai, kai pasirodė viešai laikraščiai ir knygos mūsų kalboj, per 40 metų (1864–1904) Rusų valdžia buvo uždraudusi jas spausdinti.“

Be to, dar parašyta apie valdžią. „Valdžia dabar Lietuvoje ne tokia, kokia buvo kadaise, Lietuvai esant laisva, nepriugulminga valstija. Didžioji Lietuva, patekusi po Rusų valdžia 1795 m. padalyta tapo į gubernijas. Gubernija dalijasi į apskrčius (pavietus), apskrčiai į valsčius, valsčiai į staropostijas (Vilniaus gub.) arba į lovas (Suvalkų gub.). Apskritys yra valdomas apskričio viršininko (isprauniko – Vilniaus general-gub.) Valsčiaus viršininku yra viršaitis (– staršina Vilniaus general-gub.), vaitas (Suvalkų gub.), starostijos – starosta, lovos – šaltyšius. Starostos, šaltyšiai ir viršaičiai (staršinos, vaitai) yra žmonių renkami, o isprauninkai skiriami.“

Taigi pas mus Lietuvoje, tik žemiausieji valdininkai yra renkami, kiek aukštesni – skiriami rusų valdžios. Rusijoj 17 spalio mėnesio 1905 m. tapo įvesta atstovybė: gyventojai gavo tiesą rinkti atstovus, kurie leistų įstatymus ir prižiūrėtų valdininkus. Rusijos atstovų susirinkimas vadinasi Duma.

Lietuvių atstovų nedaug Dumon patenka (ne daugiau 10); įstatymais išleistas birželio 3 d. 1907 m. skaitlius Lietuvių atstovų tapo dar sumažintas, pertai dabar tegal patekti Dumon ne daugiau 5, 6 Lietuvių. Toks mažas Lietuvių atstovų būrelis, ne ką gal padaryti Lietuvai naudos.“

Regis, kad Juozas Gabrys, čia aprašomo geografijos vadovėlio autorius, yra nelabai žinomas mūsų jaunesnei kartai, arba net visiškai nežinomas. Jis gimė 1880 m. vasario 23 d. Garliavoje, Lietuvoje. Jam teko mo-

kytis Garliavos pradžios mokykloje ir Marijampolės gimnazijoje. Studijavo teisę Odesos ir Lausanne universitetuose. Teisės mokslus baigė 1907 m. Odesoje. J. Gabrys dalyvavo revoliucijos veikloje. Susirėmimo su rusų žandarais buvo sunkiai sužeistas. Buvo 1905 m. Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvis. 1906 m. išvyko Prancūzijoje, o paskui Šveicarijone. Šveicarijoje suorganizavo Lietuvių tautos tarybą, steigė Lietuvos informacijos biurą. Aktyviai prisidėjo prie tautų kongresų organizavimo, kuriuose buvo iškelti tautų apsisprendimo dėsni. 1914 m. dalyvavo JAV lietuvių suorganizuotame seime. Čikagoje J. Gabrys plačiai reikšėsi Lietuvos propagavimo darbuose.

Ilgainiui jis išsiskyrė su kitais dėl pernelyg didelio savo ambicingumo ir nesiskaitymo su priemonėmis. Lietuvos nepriklausomybės pirmaisiais metais prie aktyvaus politinio darbo nepritapo.

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui bandė įsijungti į lietuvišką darbą. Deja, ir vėl nepritapo. 1949 m. J. Gabrys sustabdė bet kokią viešą veiklą.

J. Gabrys bendradarbiavo Lietuvos ir JAV lietuvių spaudoje. Suredavo Vinco Kudirkos raštus (VI tomui su jo paties parašyta rašytojo biografija). Taip pat parašė keletą mokykloms skirtų knygų. Domėjosi proistorija ir kalbų reikalais. Buvo vedęs šveicare. Gyveno daugiausia Šveicarijoje. Mirė 1951 m. liepos 26 d. La Chau, Monts-de-Cursier sur Vevey, Šveicarijoje.

Tiek Juozo Gabrio glaustų biografinių žinių.

Naudotasi Boston leista Lietuvių enciklopedija.

72

GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

V.

Oikonomiškoji geografiija.

1. Klimatas, flora ir fauna.

1. Klimatas. — Lietuvos klimatas (oras) — vidutinis: nei šaltas, nei šiltas, greičiau drėgnas negu sausas. Pas mus esti keturios metų dalys maždaug vienodo ilgumo, nesti pas mus nei didelių karščių, nei šalčių;

2. Flora (augmenys). — Lietuvos ūkininkai sėja visokius javus: rugius, kviečius, miežius, avižas, žirnius, kai-kur grikius. Dabar labai pas mus yra išsiplatinę bulvės (ropatės). Lietuviai myli medžius ir noriai sodina juos aplink savo namus. Kluonai, tvartai pas mus apsodinti gluosniais, jovarais. Na-

Fig. 37. Tiltės miesto išvaizda.

svarbiausia, jog visose metų dalyse nestokuoja lietaus, o ypatingai vasara, kas yra labai naudinga augmenims.

Lietuva, gulėdama vidurinėj Europoj ir neturėdama augštų kalnų atlapa vėjams, ir pertai mūsų krašte lyja lietus supūsti visų vėjų. Pietvakarų vėjas varo debesį į mūsų kraštą žiemą, šiaur-vakarų — pavasarį ir vasarą, vakarų vėjai — rudenį. Dangus užtat pas mus yra tankiai apsiniaukęs ir lietingų dienų daugiau, negu giedrų.

Skaitliaus šaltų dienų, tai yra tokių, kada termometras (oramieris) rodo mažiau negu 0°, yra apie 150. Šaltiausi mėnesiai — sausis, vasaris; šilčiausi — birželis ir liepos.

mai, kletys (svirnai) vaisiniais medžiais obelimis, kriaušėmis (gružėmis), vyšniomis, slyvomis, lazdomis (riešutų medžiais).

Senovėje visa Lietuva buvo viena giria, dabar vos ketvirta mūsų krašto dalis tėra apaugus giria. Tolesnis girių kirtimas yra pragaištingas mūsų kraštui, nes daugybė vietų, kur iškirsta giria, pavirsta smiltynais, kurie uždumia paskui ir derlingiausias dirvas. Taigi kirsdami girias džiovinam klimatą, gadinam upės ir laukus. Dabar jau kai-kur reikėtų pamastyti apie sodinimą girių, kaip pirmą apie kirtimą.

Paprasciausi mūsų girių medžiai: ažuolai, uosiai, skroblai, beržai, alksniai, klevai, eglės, pušys.

Juozas Gabrys-Paršaitis

Tautos sargyboj

Lietuvoje neseniai išleista Juozo Gabrio-Paršaičio knyga „Tautos sargyboj“. (Sudarytojas L. Saldukas). Vilnius: „Versus aureus“, 2006.

Always with Flowers

- Visada šviežios egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Atributikos pokyliams nuoma
- Bažnyčių, pokylių salių dekoravimas
- Gėlės visoms progoms Lietuva

1120 State St., Lemont, IL
Tel. 630 257 0339; 888 594 6604
www.alwayswithflowers.com
www.alwayswithflowers.net

telefonas
FTD

Pristatymas 7 dienas per savaitę
Čikagoje, JAV, Lietuvoje
ir visame pasaulyje

Nepameskite galvos parfumerijos parduotuvėje

Atkelta iš 13 psl.

„Kipro“. Prancūzų parfumerijos kūrėjas Francois Coty sukūrė šiuos medžio aromatu dvelkiančius kvepalus įkvėptas Kipro salos. Juose vyrauja pušies kvapas su švelniomis užuominomis bergamoto, ažuolo samanių, citrusinių vaisių ir įvairių kitų žemiškų aromatų. Šie kvepalai tinkami mėgstantiems natūralumą.

Azijietiškas-rytietiškas. Rytietiški kvepalai yra veržlus mišinys prieskonių, gintaro, balzamų ir sakų, siūlomas karštomis, jausmingoms asmenybėms, jis dažnai derinamas prie vakarinės aprangos.

Žalumos. Tai švieži ir gyvybingi kvapai, su pušies, kadagių, lapų ir žolės pėdsakais. Toks įsimenamas derinys puikiai tinka sportiškiems žmonėms, geriausia juo kvėpintis kasdien.

„Fougere“ (paparčio). Šeštoji kategorija yra kombinacija šviežios žolės ir samanotų paparčių kvapų. Tai rafinuotas miestietiškas stilius, kuriuo gali puikuotis didmiesčio gyventojai.

Kvapas kiekvienam sezonui ir progai

Kvepalų pasirinkimą dažnai įtakoja sezonas ir progai, kuriai jie skirti. Vasarą rekomenduojami vėsesni, lengvi aromatai, žiemą atvirkščiai – šilti ir intymesni. Pavasarį vėl grįžta šviežumo, atsinaujinimo poreikis, o rudenį karaliauja subtilumas.

Turėtų skirtis ir kvepalai, kuriais kvėpinatės kasdien eidami į darbą ir skirti šventiniams vakarams. Skirtingai kvėpintis eidami susitik-

ti su šeima ir ruošdamiesi vakarienei dviems žvakių šviesoje. Jei perkate kvepalus kam nors, pagalvokite, kada jis ar ji juos naudos. Taip pat atkreipkite dėmesį, ar tai yra parfumerinis, ar tualetinis vanduo. Parfumuoti kvepalai yra stipriausios koncentracijos ir dažniausiai juose yra 15-22 proc. eterinių aliejų, tuo tarpu tualetiniame vandenyje jų tik 8-15 proc. Koncentracijos lygi, kuris nulemia, kaip ilgai kvepalai išsilaiko, taip pat dažnai gali pasufleruoti buteliuko dydis ir jo kaina.

Neskubėkite pirkti

Dažniausiai rinkdamiesi kvepalus Jūs einate į parduotuvę ir purškiate daugybę skirtingų kvepalų ant skirtingų kūno vietų, kad galėtumėte palyginti kvapus. Tačiau geriau to nedaryti, nes pauosčius dvejus ar trejus skirtingus kvapus uoslė sutrinka, o atmintyje geriau lieka seniau paustytų kvepalų aromatas nei tų, kuriuos bandai tą akimirką. Geriau pasiimkite kortelių, kurių visada būna padėta šalia kvepalų. Visada turi praeiti kelios minutės, kol kvapas tikrai atsiskleidžia. Neskubėkite „nurašyti“ kvepalų, kol nepraėjo bent šiek tiek laiko. Kai liks tik dveji ar treji kvepalai, tarp kurių turite pasirinkti, galite purškšti ant savo kūno ir palyginti, kurie tinka labiau. Tik geriau tai padaryti šviežiame ore, išėjus iš kosmetikos parduotuvės.

Geri kvepalai yra neatskiriami įvaizdžio dalis, tad stenkitės išsirinkti juos kruopščiai. Jei pavyks tai padaryti, tikrai sulauksite daug komplimentų! Sėkmės!

Jūratė Žuolytė
Grozis.net

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

„Still Proudly Serving Lithuanian Families“

HILLS FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)
10201 S. Roberts Rd.
Palos Hills, IL 60465
Other Locations Available
(708) 598-5880
"Formerly of Roseland" "Family Owned & Operated"

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

A † A GENĖ VALANTINIENĖ VANAGAITĖ

Po sunkios ligos mirė 2007 m. liepos 10 d.

Gimė Lietuvoje. Gyveno Downers Grove, IL.

Nuliūdę liko: brolis Liudas Vanagas su žmona Birute ir jų sūnus Rimantas Vanagas; mirusio vyro Gvido Valantino seserys Aldona, Stefa, Olė ir jų šeimos.

A.a. Genė bus pašarvota sekmadienį, liepos 15 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose. Šv. Mišios bus aukojamos 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių, prašom aukoti Lietuvos Našlaičiams.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2007 m. liepos 12 d., sulaukęs 89 metų mirė

A † A PETRAS JASULAITIS

Petras gimė 1918 m. gegužės 12 d. Kelmės rajone, Žemaitijoje.

Gyveno Čikagoje, Brighton Park apylinkėje.

Amerikoje išgyveno 52 metus.

Nuliūdę liko: žmona Ona, sūnus Jonas ir dukra Irena bei visi kiti giminės Lietuvoje.

A.a. Petras bus pašarvotas sekmadienį, liepos 15 d. nuo 2 val. p.p. iki 8 val. vak. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Šv. Mišios bus aukojamos pirmadienį, liepos 16 d. 10 val. r. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po šv. Mišių a.a. Petras bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Ilsėkis ramybėje, iškeliavęs į Dievo namus...

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti žmona, dukra ir sūnus

Laidot. direkt. Gerald F. Daimid, tel. 773-523-0440

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Čikagos ir jos apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Mergelės Marijos sėlių rėmėjai maloniai kviečia dalyvauti arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminėjime, kuris vyks š. m. liepos 15 d. 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po šv. Mišių parapijos salėje kun. dr. Kęstutis Trimakas kalbės apie arkivyskupą J. Matulaitį. Buš kavutė.**

♦ **JAV LB Lemonto apylinkė liepos 15 d. 12 val. ruošia vasaros gegužinę. Kviečiame atvykti visus: mažus ir didelius, jaunos ir pagyvenusius pasilinksinti, pabendrauti gražiam Pasaulio lietuvių centro sodelyje. „Bravo“ šeiminkės vaišins cepelinais ir kitais gardumynais. Troškuliui numalšinti – gaivūs gėrimai. Muzikantas Edvardas pasiruošęs groti „iki pirmųjų gaidžių“. Sveikatos klausimais patars „Maugučio - II“ Sveikatos valandėlių vedėja dr. Romualda Johnson. Smarkuoliai galės išbandyti savo sugebėjimus įvairiose varžytuvėse, gražiabalsiai – dainų konkurse, mikliakojai – šokių mara-**

tone. Malonių staigmenų sulauks ir vaikučiai – juos linksmins išradingas klounas. Veiks turtinga loterija.

♦ **Nijolės Gaškaitės knygos „Pasiųpriešimo istorija 1944–1953 metais“ sutiktuvės vyks liepos 15 d. 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje (14911 127th Street, Lemont). Sutiktuvėse kalbės buvęs partizanas Povilas Vaičekauskas. Partizanų eiles iš knygos skaitys Miglė Tauragytė. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami.**

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Kviečiame šeimas, kurios įvairino vaikus iš Lietuvos (arba ruošiasi įsivaikinti) į gegužinę, kuri vyks š. m. rugpjūčio 10–12 dienomis Mill Hall miestelyje, Pennsylvania valstijoje, Karen ir James Tomalonių sodyboje. Norintiems daugiau informacijos – el. paštas RutaKS@aol.com arba tel. 301-987-0322 (Rūta Kalvaitytė-Skučienė) bei el. paštas: cedar-springs@comcast.net (James ir Karen Tomaloniai).**

Gerbiamieji,

Jau daugiau nei trys mėnesiai kas sekmadienį renkamės pareikšti pasiūlymą New York Aušros Vartų lietuvių bažnyčios uždarymui ir pademonstruoti solidarumą šiuo klausimu. Apie kardinolo poelgį esame pranešę Vatikanui ir JAV teismams. Daug rėmėjų dosniai prisidėjo aukomis. Tačiau mes įsitikinę, kad pastovus, viešas matomumas – tai dalis mūsų kovos.

Tad nuoširdžiai kviečiame šį sekmadienį prisidėti ir paremti mūsų judėjimą – išlaikyti Aušros Vartų bažnyčią.

10:30–11:30 val. r. prie Šv. Patriko katedros (5th Avenue tarp 50 ir 51 gatvių, Manhattan) kardinolas E. Egan atnašaus šv. Mišias. Akcija tęsis 12:30 val. p.p. prie Aušros Vartų bažnyčios, Broome Street.

Daugiau informacijos galima rasti tinklalapyje:

www.ourladyofvilnius.org

Ramutė Žukaitė
JAV LB NY apygardos pirmininkė

**JAV LB Vidurio Vakarų apygarda
liepos 29 d., sekmadienį
Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont
ruošia
Metinę gegužinę.**

Pradžia 12 val. p. p.

Kviečiame atvykti.
Visus džiugins skanus maistas, gaivūs gėrimai ir skambi muzika.

**LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ „TĖVIŠKĖS“ PARAPIJA
praneša, kad
paskutinės pamaldos su Šv. Vakariene
„Tėviškės“ bažnyčioje
(6641 Troy Street, Chicago)
vyks
liepos 22 d., sekmadienį, 10 val. r.
Po pamaldų – pietūs ir pabendraavimas. Auka – 20 dol.

Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijos
pamaldos naujojoje šventovėje – St. James Lutheran
Church (5129 S. Wolf Road, Western Springs, IL)
vyks**

**liepos 29 d., sekmadienį, 11:30 val. r.
Tel. pasiteiravimui: 708-567-9044
(kun. Liudas Millauskas)**

JAV PAŠTAS VĖL KELIA KAINĄ

„Draugo“ administracija informuoja laikraščio skaitytojus, kad iki šiol administracija už šeštadienio „Draugo“ siuntimą JAV valstijose paštui mokėjo 520.21 dol. Nuo šio sekmadienio, liepos 15 d., teks mokėti 670.81 dol., t. y. 150.60 dol. daugiau.

Už kiekvieną darbo dieną siunčiamą „Draugą“ iki šiol paštui mokėdavome 438.11 dol.; nuo sekmadienio, liepos 15 d., reikės mokėti 579.80 dol., t. y. 141.69 dol. daugiau.

Dėl 32.4 proc. pabrangusių pašto paslaugų „Draugo“ išlaidos kasmet padidės 37,000 dol.

Kadangi dauguma skaitytojų jau susimokėjo už savo prenumeratą šiais metais, šias išlaidas likusį šių metų pusmetį turės padengti „Draugas“.

Šis pašto pranešimas gautas liepos 11 d.

„Prop“ teatro ir Nacionalinės naujų pjesių sąjungos festivalis (National New Play Network) liepos 12 d. 8 val. v. žiūrovus pakvietė į premjerą – naują Kęstučio Nako pjesę „Railroad Backward“ – apie keistą žmogaus kelionę per Illinois valstijos praeitį.

Negalėjusiems atvykti į premjerą pranešame, kad spektaklis bus rodomas ketvirtadieniais, iki rugpjūčio 9 d., 8 val. v. „Prop“ teatro patalpose (3502-4 North Elston, Chicago, pietus nuo Addison, Kedzie ir Elston gatvių sankryžos. Tarp Belmont ir Addison – „Blue line“ stotelių). Bilietų kaina – 15 dol.

Bilietus galite užsisakyti tel. 773-539-7838. Tel. pasiteiravimui: 312-307-5194 (Kęstutis Nakas).

Dalios Cidzikaitės nuotraukoje: akimirka po spektaklio. Kęstutis Nakas – nuotraukos viduryje.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

**Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokejimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.**

• **Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje auکوjo: \$200 Los Angeles Lietuvių Tautiniai namai. \$100 Valerija Aukštikalnis. \$50 Aniceta Januš-**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

kienė, Julius ir Lidija Ringai. \$20
Romas Leparskas, Aleksandras Vėrikas. Dėkojame visiems rėmėjams.
„Karaliaučiaus krašto lietuvių-
bei“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.